

საერთაშორისო კონგრესი

თსუ-ის ფიზიკური მედიცინის და რეაბილიტაციის ფაკულტეტის დეკანი, ფიზიკური მედიცინის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, პროფესორი ლელა მასხუღია, დეკანის მოადგილე, ასოცირებული პროფესორი ნინო ცხვედიანი და რექტორის აპარატის უფროსი ირინა კაპეტიაძე მივლინებით იმყოფებოდნენ ევროპის კარდიოლოგთა საზოგადოებისა და ევროპის პრევენციული კარდიოლოგიის ასოციაციის მიერ ორგანიზებულ კონგრესზე – „ESC პრევენციული კარდიოლოგია-2023“, რომელიც გამართა ქალაქ მალაგაში (ესპანეთი).

კონგრესზე პროფესორმა ლელა მასხუღიამ სპორტის კარდიოლოგიისა და გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების პრევენციის მოდერატორულ სესიაზე წარადგინა მოხსენება თემაზე – „ოქსიდაციური სტრესის გავლენის შეფასება კარდიოლოგიის ბიომარკერების დინამიკაზე გადაწვრთნის სინდრომის მქონე ქართველ სპორტსმენებში“.

ვიზიტის ფარგლებში შედგა სამუშაო შეხვედრები კონგრესში მონაწილე სხვადასხვა ქვეყნის წარმომადგენლებთან, მათ შორის, რომის სპორტული მედიცინისა და სპორტის მეცნიერებათა ინსტიტუტის ნამყვან კარდიოლოგთან, პროფესორ ანტონიო პელიჩასთან, რომელთანაც დასახა სპორტის კარდიოლოგიის მიმართულებით ერთობლივი სამეცნიერო და კლინიკური პროექტების მომდევნო განვითარების გზები. ასევე, შედგა შეხვედრა გულ-სისხლძარღვთა პრევენციის და რეაბილიტაციის საერთაშორისო საბჭოს ვიცე-თავმჯდომარესთან, პროფესორ ააშიმ კონტრატორთან და საბჭოს მრჩეველთან, კილის უნივერსიტეტის პროფესორ ჯონ ბაკლისთან. აღნიშნულ საბჭოსთან თსუ-ის ფიზიკური მედიცინის დეპარტამენტს და თსუ-ის სპორტული მედიცინის და რეაბილიტაციის კლინიკურ ცენტრს აკავშირებს მრავალწლიანი თანამშრომლობა და ერთობლივად განხორციელებული სამეცნიერო კვლევები პროექტები. შეხვედრაზე მხარეებმა განიხილეს კარდიოლოგიის მიმართულებით მიმდინარე კვლევების პროექტის დეტალები, დასახა მომავალი თანამშრომლობის პერსპექტივები.

მნიშვნელოვანი პირობითი დახმავა

24-27 აპრილს ლატვიის დედაქალაქ რიგაში ჩატარდა ევროპის პედაგოგიული ნევეროლოგიური საზოგადოების (EPNS) სასწავლო კურსი, რომელიც მიეძღვნა პედაგოგიული ეპილეფსიის და ნეირომეტაბოლური დაავადებების დიაგნოსტიკის და მკურნალობის თანამედროვე საკითხებს. აღნიშნულ კურსს დაესწრო თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ვიცე-რექტორი, ზავეთა ნევეროლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, პროფესორი სოფიო ზახტაძე.

სასწავლო კურსის პირველი ნაწილი დაეთმო ნეირომეტაბოლური დაავადების ამოცნობისა და დროული მკურნალობის მნიშვნელობის განხილვას, ხოლო მეორე ნაწილში ევროპელი ექსპერტების მიერ გაშუქდა პედაგოგიული ეპილეფსიის კლასიფიკაციის და მკურნალობის უახლესი მიმდინარეობები.

ალსანიშნავია, რომ აღნიშნული კურსის ფარგლებში, ახალგაზრდა ექიმების მიერ წარმოდგენილი იყო იშვიათი კლინიკური შემთხვევები, რომელთა განხილვაც ჩატარდა ნამყვანი ევროპელი ექსპერტების მონაწილეობით.

შაღინის ჯანდაცვის კოლაჯი

8-12 მაისს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორის აპარატის უფროსი ირინა კაპეტიაძე და ფიზიკური მედიცინისა და რეაბილიტაციის ფაკულტეტის დეკანის მოადგილე, თსუ-ის ფიზიკისა და ბიოფიზიკის, ბიომექანიკისა და საინფორმაციო ტექნოლოგიების დეპარტამენტის ასოცირებული პროფესორი ნინო ცხვედიანი სამუშაო ვიზიტით იმყოფებოდნენ ესტონეთში, ტალინის ჯანდაცვის კოლაჯში.

ვიზიტი განხორციელდა საერთაშორისო Erasmus+-ის ინტერ-ინსტიტუციური თანამშრომლობის პროექტის ფარგლებში.

ესტონეთში ყოფნისას თსუ-ის წარმომადგენლები შეხვედრის ტალინის ჯანდაცვის კოლაჯის საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტის უფროსს, გრეტა სოროუსს და Erasmus+-ის ინსტიტუციური კოორდინატორს ელინა როოსარ-კორბას. მასპინძელმა მხარემა წარადგინა ინფორმაცია ტალინის ჯანდაცვის კოლაჯის საერთაშორისო პროექტების შესახებ.

ვიზიტის მეორე დღეს თსუ-ის რექტორის აპარატის უფროსი ირინა კაპეტიაძე და ასოცირებული პროფესორი ნინო ცხვედიანი დაესწრნენ პრაქტიკულ მეცადინეობას – „სიმულაციური გაკვეთილს“, რომელსაც უძღვებოდა საექთნო სკოლის

ხელმძღვანელი სიირი მასსენი.

თსუ-ის წარმომადგენლები, ასევე, შეხვედრის ტალინის ჯანდაცვის კოლაჯის საბაზისო მოდულებს ხელმძღვანელს, პროფესორ მარელე გრუნთალ-დრელს, რომელმაც ისაუბრა კოლაჯში არსებულ სასწავლო მეთოდებსა და შეფასების წესზე.

შეხვედრაზე ქართველმა მხარემ წარადგინა პრეზენტაცია თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო პროგრამების, საუნივერსიტეტო კლინიკების, საერთაშორისო პროექტებისა და პარტნიორების, სტუდენტთა და რეზიდენტთა გაცვლითი პროგრამების შესახებ.

ვიზიტის ფარგლებში გაიმართა შეხვედრა ასოცირებულ პროფესორთან ვიქტორია რეპინთან და პროფესორ ლიუდმილა ლინიქთან, სადაც განხილულ იქნა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ჩართვა იმ საერთაშორისო სამეცნიერო პროექტში, რომელშიც უკვე ჩართულია ტალინის ჯანდაცვის კოლაჯი.

ვიზიტის დასასრულს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტსა და ტალინის ჯანდაცვის კოლაჯს შორის, Erasmus+-ის ინტერ-ინსტიტუციური პროექტის ფარგლებში, გაფორმდა ახალი ხელშეკრულება, სადაც თსუ წარდგება, როგორც პროექტის ასოცირებული პარტნიორი.

პროფესორ ბილიმ ოლივერს საჯარო ლექსი

2023 წლის 24 აპრილს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში გაიმართა საჯარო ლექსი თემაზე: „იდიოპათიური ნეფროზული სინდრომი, პათოფიზიოლოგია, ბიომარკერები და თანამედროვე თერაპიული მიდგომები“.

ლექსია წაიკითხა პარიზის კრეტის ვალ დე მარნის უნივერსიტეტის ბიოქიმიისა

და მოლეკულური ბიოლოგიის დეპარტამენტის პროფესორმა მარიო ოლივერმა.

შეხვედრას ესწრებოდნენ თსუ-ის სტუდენტები და აკადემიური პერსონალი. საჯარო ლექსია აუდიტორიის მაღალი ინტერესითა და ჩართულობით გამოირჩეოდა. ლექციის დასასრულს გაიმართა დისკუსია.

ღიახსოვარელობა – აჩაჩითი საგანი პედიკონის ფაკულტეტის სტუდენტებისთვის

2-5 მაისს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში სტუმრად იმყოფებოდა თსუ-ის საპატიო დოქტორი, თსუ-ის ვიზიტორი პროფესორი ელი მაგენი (ბენ-გურიონის უნივერსიტეტი, ისრაელი).

პროფესორმა მაგენმა მედიცინის ფაკულტეტის დიპლომირებული მედიკოსის ქართულენოვანი პროგრამის მე-10 სემესტრის სტუდენტებს არჩევით საგანში – „დერმატოლოგიის ფიზიოლოგია“ – მეცადინეობების ნაწილი ჩაუტარა. არჩევითი საგნის დარჩენილი ნაწილი კი თსუ-ის მონვერულმა მასწავლებელმა, თსუ-ის დოქტორანტმა, ალერგოლოგმა, ბიძინა კულუმბეგოვა ჩაატარა.

ბიძინა კულუმბეგოვის თქმით, დერმატოლოგიის პროგრამა მეტად აქტიურია თანამედროვე მსოფლიოში: „დერმატოლოგიის პროგრამა არის ერთ-ერთი ყველაზე

აქტიუალური და მედიცინის სწრაფად მზარდი დარგი, ამიტომაც ამ კურსმა დიდი დაინტერესება გამოიწვია თსუ-ის სტუდენტებში, მოხარული ვარ, რომ მისი ერთ-ერთი მონაწილე მეც ვარ და თანამშრომლობა მომინა მსოფლიოში აღიარებულ მეცნიერთან, პროფესორ ელი მაგენთან“.

„დერმატოლოგიის მიმართ დაინტერესება იყო ძალიან დიდი, ჩავატარეთ დამდენიმე ლექსია პრაქტიკული მეცადინეობით, შესანიშნავი სტუდენტები არიან, ძალიან ნიჭიერები და დაინტერესებულები, დიდი სიამოვნება მივიღე მათთან ურთიერთობით“, – განაცხადა პროფესორმა ელი მაგენმა.

ალსანიშნავია, რომ არჩევითი საგნის „დერმატოლოგიის ფიზიოლოგია“ სილაბუსის ავტორი თსუ-ის საპატიო დოქტორი, თსუ-ის ვიზიტორი პროფესორი ელი მაგენი გახლავთ.

სოფიო ოლივერსა და თსუ-ს სტუდენტებს შორის

21-28 აპრილს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ოდონტოლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, პროფესორი მარინა მამალაძე, ასოცირებული პროფესორები: ნინო ჭიპაშვილი და ლია სანოძე, მონვერული მასწავლებელი, სტომატოლოგიის აკადემიური დოქტორი მანანა უსტიაშვილი მივლინებით იმყოფებოდნენ სიფილდში (ავსტრალია), სტომატოლოგთა ევროპულ სამიტზე, რომელიც ორგანიზებული იყო კორპორაცია Ultradent-ის (აშშ) მიერ.

სამიტი ეძღვნებოდა დარგის ისეთ მნიშვნელოვან საკითხებს, როგორცაა: კბილთა რესტავრაციისა და ენდოდონტიუ-

რი მკურნალობის თანამედროვე მიმართულებები, კბილთა გათეთრების პროცესში ნაშრომი პრობლემები და მათი გადაწყვეტის გზები, თანამედროვე სტომატოლოგიური მასალები. აღნიშნული საკითხები ფართოდ გააშუქეს აღიარებულმა საერთაშორისო სპიკერებმა: პროფესორმა რენალო მიატო პალომ (ბრაზილია) და დოქტორმა რაფაელ დე სილვა ბოლჩიმ (პორტუგალია).

Ultradent-ის ევროპული სამიტის ფარგლებში განსაკუთრებული ადგილი ეკავა პრაქტიკულ კურსს (hands-on), სადაც სტომატოლოგებს საშუალება ჰქონდათ სავარჯიშო მოდელზე ჩაეტარებინათ კბილთა რესტავრაცია დოქტორ რაფაელ ბოლჩის მიერ შემოთავაზებული მოდიფიკაციით.

„ჩვენთვის განსაკუთრებით საინტერესო აღმოჩნდა ახალი, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული ინფორმაციის მიღება კბილის მათეთრებელი სისტემების შედგენილობისა და კბილის ქსოვილებზე მათი ზემოქმედების შესახებ. ასევე, თანამედროვე ფოტოპოლიმერიზაციული ნათურების შესაძლებლობების განხილვა, ფოტონიკატორების დიფერენცირება, პოლიმერიზაციის რეჟიმის დადგენა და სხვა“, – აღნიშნავენ თსუ-ის ოდონტოლოგიის დეპარტამენტის წარმომადგენლები.

კილის უნივერსიტეტის (დიდი ბრიტანეთი) ღიახსოვარეობა თსუ-ში

1-5 მაისს, საერთაშორისო პროექტ ERASMUS+-ის ფარგლებში, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს კილის უნივერსიტეტის (დიდი ბრიტანეთი) დელეგაცია ეწვია, რომლის შემადგენლობაშიც იყვნენ: სამედიცინო მეცნიერებათა დირექტორი, დიპლომისმემდგომი კვლევითი პროგრამების სტრატეგიული ხელმძღვანელი, სამეცნიერო ხარისხის კომიტეტისა და უნივერსიტეტის დისციპლინური კომიტეტის თავმჯდომარე, მოლეკულური პარაზიტოლოგიის დეპარტამენტის პროფესორი პოლ ჰოროქსი; მედიცინის სკოლის უფროსი ლექტორი ბიოსამეცნიერო მიმართულებით, დოქტორი სარა ეინსლი; მედიცინის სკოლის მენეჯერი ანაბეტი მამარტოვითი, დოქტორი პოლ ქლევის; საექთნო და სამედიცინო სკოლის ქალთა ჯანმრთელობის მიმართულების პროფესორი ჯუნ ქლინგი; საექთნო და სამედიცინო სკოლის პროფესორი ლექტორი ფსიქიკური ჯანმრთელობის მიმართულებით, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებთან ურთიერთობის ოფიცერი, დოქტორი დევიდ ჯეფერსონი; საექთნო და სამედიცინო სკოლის საექთნო პროგრამის ლექტორი, უცხოეთში სწავლის აკადემიური ხელმძღვანელი, დოქტორი სუზან ჯექსონი; საექთნო და სამედიცინო სკოლის ლექტორი ზრდასრულთა საექთნო საქმის მიმართულებით, დოქტორი ქეთრინ გრინი; საექთნო და სამედიცინო სკოლის საექთნო საქმის ნამყვანი სპეციალისტი ზრდასრულთა მოვლისა და დაცვის მიმართულებით, დოქტორი ემილი სოლთი; საექთნო და სამედიცინო სკოლის საექთნო პროგრამის ლექტორი სწავლის შეზღუდული უნარის მქონე პირთა მიმართულებით, დოქტორი ჯეინ ზეგლი და საექთნო და სამედიცინო სკოლის მონვერული მასწავლებელი შარლოთ ჰარპერი.

კილის უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტის წარმომადგენლებმა თსუ-ის აკადემიური პერსონალისთვის (1-5 მაისს) ჩაატარეს ტრენინგების სერია პრობლემზე დაფუძნებული სწავლების (PBL) მეთოდის გამოიწვია თსუ-ის სტუდენტების შესახებ; აღნიშნული ტრენინგების ფარგლებში სტუმრებმა მოაწყვეს საჩვენებელი პრაქტიკული მეცადინეობები დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის

სტუდენტებთან. გარდა ამისა, ისინი შეხვედნენ თსუ-ის ფაკულტეტის დეკანებს, აკადემიურ პერსონალს, დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის დირექტორს. თსუ-ის აკადემიური პერსონალის მნიშვნელოვანი ინტერესი გამოიწვია კილის უნივერსიტეტის მედიცინის პროგრამამ, რომლის ინტეგრაცია სწორედ პრობლემზე დაფუძნებული სწავლებით ხორციელდება. ტრენინგების სერიის ბოლოს, შემაჯავებელ შეხვედრაზე პროფესორმა პოლ ჰოროქსმა და სარა ეინსლიმ, თსუ-ის აკადემიურ პერსონალთან ერთად, შეაფასეს ჩატარებული სესიების ეფექტურობა, განიხილეს მსგავსება და განსხვავება კილის უნივერსიტეტსა და თსუ-ში მიმდინარე PBL-სესიების დაგეგმვასა და განხორციელებას შორის, გააანალიზეს შემდგომი თანამშრომლობის საჭიროებები და შეთანხმდნენ ურთიერთობის შემდგომ ნაბიჯებზე.

1 მაისს, თსუ-ის აკადემიურ პერსონალთან, საექთნო და სამედიცინო საქმის საბაკალავრო პროგრამების სტუდენტებთან და ადმინისტრაციასთან შეხვედრისას, პროფესორმა პოლ ჰოროქსმა კილის უნივერსიტეტის სასწავლო პროგრამების შესახებ გააკეთა პრეზენტაცია; კილის უნივერსიტეტის საექთნო და სამედიცინო სკოლის პროფესორებმა კი ისაუბრეს დიდ ბრიტანეთში საექთნო განათლებისა და ექთანთა ასოციაციების მუშაობის შესახებ.

ვიზიტის ფარგლებში, 2 მაისს, დელეგაციის წევრები ეწვივნენ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის კლინიკური უნარების და მულტიდისციპლინური სიმულაციის ცენტრს; თსუ-ის პირველ საუნივერსიტეტო კლინიკას; თსუ-ის გვიგინას სახელობის პედაგოგიის აკადემიურ კლინიკას და კენ ვოლკერის სახელობის სამედიცინო რეაბილიტაციის საუნივერსიტეტო კლინიკას.

3 მაისს ბრიტანელი სტუმრებისთვის თსუ-ის კულტურის ცენტრმა თეატრალურ დარბაზში კონცერტი გამართა.

ალსანიშნავია, რომ ვიზიტის შემდგომ, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორმა, პროფესორმა ზურაბ ვადაჭკორიამ, პროფესორ ჯუნ ქლინგისგან მადლობის წერილი მიიღო.

თსუ-ის ფაჩაქოვოვიის ღიახსოვარეობის ღიახსოვარეობის ვიზიტი

2-8 მაისს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ოველ ქუთათელაძის ფარმაკოქიმიის ინსტიტუტის დირექტორის მოვლუბის გამომწვია თსუ-ის სტუდენტების შესახებ; აღნიშნული ტრენინგების ფარგლებში სტუმრებმა მოაწყვეს საჩვენებელი პრაქტიკული მეცადინეობები დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის

ვტული ხარისხის კონტროლი“ და ინტერაქტიულ სემინარს – „სამკურნალო მცენარეთა ოფსერვირება“.

ვიზიტის ფარგლებში თსუ-ის წარმომადგენლები შეხვედნენ ლიევის უნივერსიტეტის აკადემიურ პერსონალს და სამეცნიერო ჯგუფებს, ასოცირებულმა პროფესორმა ლაშა მსხილაძემ გააცნო მათ თსუ-ის ისტორია, მისია, ღირებულებები; გაუზიარა ინფორმაცია ფარმაციის ფაკულტეტის სასწავლო პროგრამების და თსუ-ის ოველ ქუთათელაძის ფარმაკოქიმიის ინსტიტუტის სამეცნიერო საქმიანობის შესახებ. შეხვედრებზე ბელგიელმა კოლეგებმა გამოთქვეს სტუდენტების გაცვლით პროექტებში, საერთაშორისო საგრანტო კონკურსებში და ერთობლივ კოლაბორაციულ პროექტებში ჩართვის სურვილი.

ბიზნესი პროფესორების ჯიხი ტსუ-ში

22-25 მაისს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ოფიციალური ვიზიტით ეწვივნენ ქალაქ დუისბურგის (გერმანია) ყბა-სახის პლასტიკური ქირურგიისა და იმპლანტოლოგიური კლინიკის პროფესორები, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის საპატიო დოქტორები და მონაწილე პროფესორები ანდრეას ჰამბახერი, ჰელმუტ ზიბერი და ვიქტორ ვაილერი.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტომატოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტების, რეზიდენტებისა და დანერგულ სპეციალისტებისთვის ნაიკითხეს ლექციები. ლექციებს ესწრებოდნენ: თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი ზურაბ ვადაჭკორია, სტომატოლოგიის ფაკულტეტის დეკანი, ასოცირებული პროფესორი ნანა ყიფიანი, უნივერსიტეტის პროფესორები, საუნივერსიტეტო კლინიკის ექიმები. მრავალრიცხოვანმა დამსრე აუდიტორიამ ინტერესით მოისმინა გერმანელი პროფესორების მიერ წაკითხული ლექციები: „ოღონტოგენური ჰაიმორიტი ყბა-სახის ქირურგიის გადმოსახედიდან (ეტიოლოგია, კლინიკა, მკურ-

ნალობა)“ – პროფესორი ჰელმუტ ზიბერი; „ზედა და ქვედა ყბების ძვლოვანი რეკონსტრუქცია“ – პროფესორი ანდრეას ჰამბახერი; „ფორმალური კბილების ტრავმის კლასიფიკაცია, დიაგნოსტიკა და მკურნალობა ბავშვთა ასაკში“ – პროფესორი ვიქტორ ვაილერი. როგორც ლექციების შემდგომ სტუდენტებმა განაცხადეს, მათთვის ძალიან საინტერესო იყო ლექციების თემატიკა და მნიშვნელოვანი იყო ევროპელი პროფესორების გამოცდილების და მიღწევების გაცნობა. აღსანიშნავია, რომ ვიზიტის ფარგლებში გერმანელმა პროფესორებმა თსუ-ის გივი ჟვანიას სახელობის პედიატრიის აკადემიურ კლინიკაში ჩატარეს 16 ოპერაცია, მიიღეს და კონსულტაცია გაუწიეს 30-ზე მეტ პაციენტს.

პროფესორი კორინთენბერგის გვივი ჟვანიას სახელობის პედიატრიის აკადემიურ კლინიკაში

2 მაისს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის გივი ჟვანიას სახელობის პედიატრიის აკადემიურ კლინიკას ეწვია გერმანიის ქალაქ ფრაიბურგის უნივერსიტეტის ემერიტუსი, ბავშვთა ნევროლოგი, პროფესორი რუდოლფ კორინთენბერგი. პროფესორმა კორინთენბერგმა თსუ-ის სტუდენტებისა და რეზიდენტებისთვის ნაიკითხა ლექცია თემაზე – „ეპილეფსია ბავშვებსა და მოზარდებში“.

ვიზიტი განხორციელდა პროექტის – „ბავშვთა ჯანმრთელობის ხელშეწყობა საქართველოში“, – ფარგლებში, რომელიც თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტსა და გერმანიის ბავშვთა და მოზარდთა მედიცინის საზოგადოებას (DGKJ) შორის გაფორმებული მემორანდუმის საფუძველზე 2019 წლიდან ხორციელდება. პროფესორ კორინთენბერგის ლექციამ სტუდენტების, რეზიდენტების და ახალგაზრდა ექიმების დიდი ინტერესი გამოიწვია.

მომდინარე წლის აპრილში, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტსა და გერმანიის პედიატრთა და მოზარდთა მედიცინის ასოციაციის შორის არსებული ერთობლივი პროექტის ფარგლებში, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს ეწვია ოლდენბურგის საუნივერსიტეტო კლინიკის პროფესორი იურგენ ზაიდენბერგი, რომელმაც თსუ-ის გივი ჟვანიას სახელობის პედიატრიის აკადემიურ კლინიკაში ჩატარა ლექციათა ციკლი (8

ეტიოლოგიური პროექტის ფარგლებში

ლექცია): ზედა სასუნთქი გზების ობსტრუქცია/ქვედა სასუნთქი გზების ობსტრუქცია; რესპირატორული სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები; ფილტვის ფუნქციური სინჯების თეორიული საფუძვლები/ბრონქოსკოპია - შესავალი; ვიზინგი სკოლამდელი ასაკის ბავშვებში/ქრონიკული ხველა; პნევმონია, საფუძვლები; რესპირატორული სისტემის დისფუნქციის ნიშნები/ფსიქოგენური ხველა და ხმოვანი იოგების დისფუნქცია VCD (ვიდეო მასალა); ფილტვის დიფუზური დაავადება ეგზოგენური ალერგიული ალვეოლიტის 3 შემთხვევა; ცისტური ფიბროზი - შესავალი.

ლექციებს ესწრებოდნენ: თსუ-ის დიპლომირებული მედიკოსის ქართული და ინგლისურენოვანი საგანმანათლებლო პროგრამების სტუდენტები, რეზიდენტები, აკადემიური პერსონალი და თსუ-ის გივი ჟვანიას სახელობის პედიატრიის აკადემიურ კლინიკის ექიმები.

ბავშვითი პრობლიმატიკა ბიზნესი

თსუ-ის საპატიო დოქტორების, ავსტრიელი და გერმანელი პროფესორებისა და თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულების (რომლებიც ავსტრიასა და გერმანიაში მუშაობენ) დახმარებით, ყოველ წელს 200-მდე სტუდენტი, რეზიდენტი და ახალგაზრდა სპეციალისტი, თსუ-ის სხვადასხვა გაცვლითი პროგრამის ფარგლებში, ევროპის ნამყვან საუნივერსიტეტო კლინიკებში გადის სტაჟირებას. პროფესორ ნოდარ გრიგოლიას სახელობის გაცვლითი პროგრამით, 20 იანვრიდან 14 აპრილამდე, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტები: თინათინ ბუხრაძე, არჩილ ბერიძე და კონსტანტინე ჩხაიძე სტაჟირების გასაგებლად ლუდვიგ-მაქსიმილიანის საუნივერსიტეტო კლინიკაში (ქ. ლანდსჰუტი, გერმანია) იმყოფებოდნენ.

სამთავის სტაჟირების ფარგლებში

სამთავის სტაჟირების ფარგლებში, თსუ-ის სტუდენტებმა პრაქტიკული და თეორიული სწავლების კურსები კლინიკის ქირურგიულ და თერაპიულ განყოფილებებში გაიარეს. „თერაპიულ განყოფილებებში საშუალება გვქონდა, ექიმთა მეთვალყურეობით, თავად მიგველი და გაგვესინჯა პაციენტები, შეგვედგინა ავადმყოფობის ისტორია და ჩაგვეტარებინა სონოგრაფიული გამოკვლევა. ქირურგიულ განყოფილებებში ყოველდღიურად ვესწრებოდით ოპერაციებს, ქირურგებს ვუწევდით ასისტენტობას. ვესწრებოდით, ასევე, კონფერენციებს, სადაც საშუალება გვქონდა მონაწილეობა მიგველი ულტრასონოგრაფიის, კომპიუტერული ტომოგრაფიისა და მაგნიტორეზონანსული გამოკვლევების შეფასებაში. ლექციები გვიტარებდნენ კირაპო 3-ჯერ, როგორც ქირურგიული, ასევე, თერაპიული და პათანატომიური მიმართულებებით. „მადლიერები ვართ, რომ მოგვეცა შესაძლებლობა, 3 თვე გაგვეტარებინა ლუდვიგ-მაქსიმილიანის საუნივერსიტეტო კლინიკაში და მიგველი უდიდესი გამოცდილება. გვიანდა, მადლობა გადავუხადეთ პროფესორ გიორგი გრიგოლიასა და თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს ამ არაჩვეულებრივი შესაძლებლობისათვის“, – აცხადებენ თსუ-ის სტუდენტები.

რომ საჭიროებდა დახვეწას

რომ საჭიროებდა დახვეწას. გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ჩამოყალიბდა ახალი მულტიდისციპლინური გუნდი. ერთიანმა მიდგომამ მთლიანად შეცვალა შედეგი. ჩვენ ვნახეთ, რომ ყოველივე ეს პაციენტის მკურნალობაზე აისახა და შედეგები ბევრად უკეთესია, ვიდრე ამ თანამშრომლობის დაწყებამდე“, – განაცხადა პროფესორმა ირმა ჭოხონელიძემ. აღსანიშნავია, რომ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის და ინგოროყვას მაღალი სამედიცინო ტექნოლოგიების საუნივერსიტეტო კლინიკის ნევროლოგიის განყოფილების კლინიკური ცენტრი აწარმოებს თსუ-ის სარეზიდენტო პროგრამის ძირითადი ბაზა, რომლის სერვისების გაუმჯობესებაც მნიშვნელოვნად აისახება პოსტდოქტორული სწავლების პროცესზე.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის და ინგოროყვას მაღალი სამედიცინო ტექნოლოგიების საუნივერსიტეტო კლინიკის ნევროლოგიის განყოფილების კლინიკური ცენტრის (ცენტრის ხელმძღვანელი – თსუ-ის შინაგან დაავადებათა N2 დეპარტამენტის პროფესორი ირმა ჭოხონელიძე) ნევროლოგთა საერთაშორისო საზოგადოებამ (ISN) სანიმუშო ცენტრად აღიარა და რობერტ შრაიერის გრანტით დააჯილდოვა.

ნივრლოლოგთა საერთაშორისო საზოგადოების ერთ-ერთი პროექტის – „დამეგობრებული ქვეყნების პროგრამის“ ფარგლებში

ნივრლოლოგთა საერთაშორისო საზოგადოების ერთ-ერთი პროექტის – „დამეგობრებული ქვეყნების პროგრამის“ ფარგლებში ნევროლოგიის განვითარების კლინიკური ცენტრსა და ცენტრის (ბელგია) საუნივერსიტეტო პოსტილტის ნევროლოგიურ დეპარტამენტს შორის თანამშრომლობა 2015 წელს დაიწყო. აღსანიშნავია, რომ ნევროლო-

გის განვითარების კლინიკურმა ცენტრმა წარმატებით გაიარა ყველა დონე და მაღლია ნინასნარ გვერთლ მიზნებს: ინტერვენციული ნევროლოგიის დამკვიდრება, მულტიდისციპლინური მიდგომა ნევროლოგიაში, თეორიული და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გაუმჯობესება კუმო და პერიტონული დიალიზში, თირკმლის ტრანსპლანტაციაში თანამედროვე მიდგომების დანერგვა. პროგრამის დასრულების შემდეგ, სხვადასხვა ცენტრის მიერ მიღწეული შედეგების მიხედვით, გამარჯვებულად ჩაითვადა თბილისი-გენტის თანამშრომლობა. „ამ ურთიერთობის ფარგლებში გენტის ნევროლოგიური დეპარტამენტი გახდა ჩვენი სუპერვიზორი. თითოეული დეტალი, მათ შორის, სტანდარტული პროტოკოლების დანერგვა, ექთნის სკოლა, უნარ-ჩვევები, თეორიული ცოდნა - აღმოჩნდა,

იუნოლოგთა საერთაშორისო ფორუმი

კურ იმუნოლოგიაში ჩატარებული უახლესი სამეცნიერო კვლევების შედეგები, ასევე, იმუნოპათოლოგიური დაავადებების კლინიკური მართვის საკითხები და უკანასკნელ წლებში პრაქტიკაში დანერგილი ახალი მიღწევები.

2023 წლის 3-5 მაისს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტმა, საქართველოს ალერგოლოგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის ასოციაციისთან ერთად, იმუნოლოგთა საერთაშორისო ფორუმში ჩაატარა. ფორუმს მაღალი შეფასება მისცეს მონაწილეებმა და საერთაშორისო ექსპერტებმა. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორმა, პროფესორმა ზურაბ ვადაჭკორიამ, აღნიშნა, რომ იმუნოლოგთა საერთაშორისო ფორუმი საქართველოში მაღალი საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის, ასევე, ახალი პროფესიული კავშირების დამყარების საუკეთესო შესაძლებლობაა.

აღსანიშნავია, რომ მიმდინარე ფორუმის ფარგლებში აღინიშნა იმუნოლოგიის საერთაშორისო დღე, ასეთის მსოფლიო დღე და ალერგიის მსოფლიო კვირეული. ტრადიციულად, თსუ-ის მუდმივი პარტნიორობითა და ხელშეწყობით, თბილისი მასპინძლობს საერთაშორისოდ აღიარებულ მეცნიერებს სხვადასხვა ქვეყნიდან.

როგორ ფიქრობთ, რა არის ჩატარებული ფორუმის მთავარი მიღწევა?

ეს უნიკალური შესაძლებლობაა ახალგაზრდა ქართველი ექიმების საერთაშორისო მეცნიერთაგან ურთიერთობისთვის: ღონისძიების მთავარი მიზანი იყო იმუნოლოგიის მიღწევების გავლენის შესახებ სამედიცინო საზოგადოების ინფორმირება. ფორუმის ფარგლებში მოვისმინეთ ისეთი საკითხები, რომელიც კლინიკურ პრაქტიკაში ახლახან დანერგა ან სამომავლოდ დაინერგება. აღსანიშნავია, რომ წლებიდან ფორუმზე განსაკუთრებით დიდი ინტერესი იყო მონაწილეთა მხრიდან, კონგრესზე დასასწრებად 700-ზე მეტი მონაწილე დარეგისტრირდა.

თუ შეიძლება დაგვისახელეთ ფორუმის მონაწილე ალიარებული მეცნიერები...

ფორუმში, ქართველ სპეციალისტებთან ერთად, მონაწილეობდნენ მსოფლიოში აღიარებული მეცნიერები, ევროპის, მსოფლიო და ამერიკის პროფესიული ასოციაციების ლიდერები: მსოფლიო ალერგიის ორგანიზაციის (WAO) პრეზიდენტი, პროფესორი ბრაიან მარტინი (აშშ); WAO-ის დირექტორთა საბჭოს წევრები: პროფესორი ადნან კუსტოვიჩი (დიდი ბრიტანეთი) და პროფესორი მაიკლ ლევინი (აშშ); ალერგიის და კლინიკური იმუნოლოგიის ევროპის აკადემიის (EAACI) პრეზიდენტი სტეფანო დელ ჯაკო (იტალია), ვიცე-პრეზიდენტი პროფესორი მოჰამედ შამაჯი (დიდი ბრიტანეთი); იმუნოლოგთა საერთაშორისო საზოგადოებების გაერთიანების (IUIS) აღმასრულებელი კომიტეტის წევრი მიქაელ რეტკლიფი (კანადა) და სხვები...

ქალბატონო თინათინ, კერძოდ რა მიმართულებებს მოიცავდა იმუნოლოგთა საერთაშორისო ფორუმი?

ფორუმში აერთიანებდა რამდენიმე მიმართულებას: საქართველოს XII ეროვნული კონგრესი ალერგია, ასთმისა და იმუნოლოგიაში; ასთმისა და ფეკოდის ევროპის VIII კონგრესი; II საერთაშორისო კონგრესი „კორონავირუსული ინფექცია - COVID-19“; ალერგიის მსოფლიო სკოლა.

ამასთანავე, ფორუმის ფარგლებში, გაიმართა ახალგაზრდა მეცნიერთა სიმპოზიუმები, სემინარები. ღონისძიების პროგრამის ნაწილი დაეთმო ალერგიის ალერგოლოგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის ასოციაციის სესიებს ალერგიის მსოფლიო ორგანიზაციისთან, ევროპის ალერგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის აკადემიასთან ერთად. განიხილეს ფუნდამენტური და კლინი-

რამდენიმე შეკითხვით მივმართეთ პროფესორ თინათინ ჩიქოვანს:

ქალბატონო თინათინ, კერძოდ რა მიმართულებებს მოიცავდა იმუნოლოგთა საერთაშორისო ფორუმი?

ფორუმში აერთიანებდა რამდენიმე მიმართულებას: საქართველოს XII ეროვნული კონგრესი ალერგია, ასთმისა და იმუნოლოგიაში; ასთმისა და ფეკოდის ევროპის VIII კონგრესი; II საერთაშორისო კონგრესი „კორონავირუსული ინფექცია - COVID-19“; ალერგიის მსოფლიო სკოლა.

ამასთანავე, ფორუმის ფარგლებში, გაიმართა ახალგაზრდა მეცნიერთა სიმპოზიუმები, სემინარები. ღონისძიების პროგრამის ნაწილი დაეთმო ალერგიის ალერგოლოგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის ასოციაციის სესიებს ალერგიის მსოფლიო ორგანიზაციისთან, ევროპის ალერგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის აკადემიასთან ერთად. განიხილეს ფუნდამენტური და კლინი-

რამდენიმე შეკითხვით მივმართეთ პროფესორ თინათინ ჩიქოვანს:

ქალბატონო თინათინ, კერძოდ რა მიმართულებებს მოიცავდა იმუნოლოგთა საერთაშორისო ფორუმი?

ფორუმში აერთიანებდა რამდენიმე მიმართულებას: საქართველოს XII ეროვნული კონგრესი ალერგია, ასთმისა და იმუნოლოგიაში; ასთმისა და ფეკოდის ევროპის VIII კონგრესი; II საერთაშორისო კონგრესი „კორონავირუსული ინფექცია - COVID-19“; ალერგიის მსოფლიო სკოლა.

ამასთანავე, ფორუმის ფარგლებში, გაიმართა ახალგაზრდა მეცნიერთა სიმპოზიუმები, სემინარები. ღონისძიების პროგრამის ნაწილი დაეთმო ალერგიის ალერგოლოგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის ასოციაციის სესიებს ალერგიის მსოფლიო ორგანიზაციისთან, ევროპის ალერგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის აკადემიასთან ერთად. განიხილეს ფუნდამენტური და კლინი-

რამდენიმე შეკითხვით მივმართეთ პროფესორ თინათინ ჩიქოვანს:

ქალბატონო თინათინ, კერძოდ რა მიმართულებებს მოიცავდა იმუნოლოგთა საერთაშორისო ფორუმი?

ფორუმში აერთიანებდა რამდენიმე მიმართულებას: საქართველოს XII ეროვნული კონგრესი ალერგია, ასთმისა და იმუნოლოგიაში; ასთმისა და ფეკოდის ევროპის VIII კონგრესი; II საერთაშორისო კონგრესი „კორონავირუსული ინფექცია - COVID-19“; ალერგიის მსოფლიო სკოლა.

ამასთანავე, ფორუმის ფარგლებში, გაიმართა ახალგაზრდა მეცნიერთა სიმპოზიუმები, სემინარები. ღონისძიების პროგრამის ნაწილი დაეთმო ალერგიის ალერგოლოგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის ასოციაციის სესიებს ალერგიის მსოფლიო ორგანიზაციისთან, ევროპის ალერგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის აკადემიასთან ერთად. განიხილეს ფუნდამენტური და კლინი-

რამდენიმე შეკითხვით მივმართეთ პროფესორ თინათინ ჩიქოვანს:

ქალბატონო თინათინ, კერძოდ რა მიმართულებებს მოიცავდა იმუნოლოგთა საერთაშორისო ფორუმი?

ფორუმში აერთიანებდა რამდენიმე მიმართულებას: საქართველოს XII ეროვნული კონგრესი ალერგია, ასთმისა და იმუნოლოგიაში; ასთმისა და ფეკოდის ევროპის VIII კონგრესი; II საერთაშორისო კონგრესი „კორონავირუსული ინფექცია - COVID-19“; ალერგიის მსოფლიო სკოლა.

ამასთანავე, ფორუმის ფარგლებში, გაიმართა ახალგაზრდა მეცნიერთა სიმპოზიუმები, სემინარები. ღონისძიების პროგრამის ნაწილი დაეთმო ალერგიის ალერგოლოგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის ასოციაციის სესიებს ალერგიის მსოფლიო ორგანიზაციისთან, ევროპის ალერგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის აკადემიასთან ერთად. განიხილეს ფუნდამენტური და კლინი-

საინჟინერო-ტექნიკური ტექნიკის სფეროს განვითარების ხელშეწყობის მიზნით

სტუდენტებისთვის ყველაზე საპასუხისმგებლო მომავალი სპეციალობის არჩევა, იმ დარგის არჩევა, რასაც ის თავის მომავალ ცხოვრებას მიუძღვნის. მედიცინა უდიდესი სფეროა და უმთავრესია სწორედ განსაზღვრა იმ მიმართულების, რომლის დაუფლებითაც შესაძლებელი იქნება, როგორც ადამიანის ჯანმრთელობის ხარისხის გაუმჯობესება, ასევე, - საკუთარი თავისა და მონოდების პოვნა და, სწორედ, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში დაწესებული სასწავლო, კვლევითი, სამეცნიერო, კლინიკური პროცესები სტუდენტებს სწორი პროფესიული არჩევანის გაკეთების შესაძლებლობებს უსახავს.

◆ ტუბერკულოზი, მისი ასპერტულოზიდან გამომდინარე, დღევანდელი მსოფლიოს ჯანდაცვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი გამოწვევაა, რადგანაც მსოფლიო მოსახლეობის ერთი მესამედი ტუბერკულოზის მიკრობაქტერიითაა ინფიცირებული.

თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობის განათლების დეპარტამენტის მიერ დაგეგმილი ლექცია ტუბერკულოზთან ბრძოლის საერთაშორისო დღეს ეძღვნება, რომელზეც საინტერესო თემით - „ახალი დიაგნოსტიკური და სამკურნალო მიდგომებით ჩვენ შეგვიძლია დავამარცხოთ ტუბერკულოზი“, სტუდენტების წინაშე წარსდგა თსუ-ის ფთიზიატრიის დეპარტამენტის მონვეული მასწავლებელი, მედიცინის აკადემიური დოქტორი, ექიმი ფთიზიატრი ნელი სოლომონია. ლექციაზე ხაზგასმით ითქვა, რომ სადღესოდ ტუბერკულოზის მი-

◆ 24 აპრილს თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობის განათლების დეპარტამენტის ინიციატივით დაიწყო სტუდენტთა ასოციაცია - „EMSA-თბილისი“ ორგანიზებით, ჩატარდა ლექცია თემაზე - „თავის ტვინის მწვავე სისხლძარღვოვანი პათოლოგიების ენდოვასკულური ნეიროქირურგია“, რომელიც ნაიკითხა პროფესორმა მირზა ხინკაძემ, საქართველოს ნეიროქირურგთა ასოციაციის გამგეობის თავმჯდომარემ, „ნიუ ვიუენის“ საუნივერსიტეტო ჰოსპიტალის დირექტორმა, „ნიუ ვიუენ“ უნივერსიტეტის მედიცინის სკოლის დეკანმა. გამომსვლელმა საინტერესოდ და ვრცლად ისაუბრა ზემოაღნიშნულ თემაზე, სტუდენტების ჩართულობა და დიალოგები უფრო საინტერესოს ხდიდა ლექციის მიმდინარეობას.

◆ კონფერენცია, რომელიც თსუ-ში ჩატარდა მედიცინის ყველაზე ახალ, სწრაფად განვითარებად დარგს - ენდოკრინოლოგიას შეეხებოდა და წარმოდგენილი მოხსენებებით დამსწრეთ შესაძლებლობა ჰქონდათ გაცნობოდნენ მედიცინის ამ დარგში თანამედროვე მიდგომებს. ლექციას - „გავიცნოთ ენდოკრინოლოგია“, უძღვევოდა თსუ-ის ენდოკრინოლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, პროფესორი მარინა გორდელაძე.

◆ 3 მაისს სტუდენტური თვითმმართველობის განათლების დეპარტამენტმა ცნობილი ფსიქოლოგი, ასოცირებული პროფესორი ზურაბ მხეიძე, მოიწვია თემით - „თვითმოტივაცია“. მან ვრცლად ისაუბრა ამ მნიშვნელოვან საკითხზე. უშუალოდ და ლექციის დახვეწილი სტილის წყალობით ლექტორსა და სტუდენტებს შორის ბარიერი მალევე გაქრა და ლექცია საინტერესო დიალოგებისა და თავისუფალ აზრთა გაცვლა-გამოცვლაში გადაიზარდა.

სამომავლოდაც, სტუდენტური თვითმმართველობის განათლების დეპარტამენტი მრავალ საგანმანათლებლო და შემეცნებით ღონისძიებას გეგმავს.

მართ მთელ მსოფლიოში შეიცვალა მიდგომები და მასზე კონტროლის სისტემა საერთაშორისო სტანდარტებს ემყარება.

შანიჩაბი ბილიჩაძე, ჩოგბურთსა და აკრობატის ჩოგბურთში

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტური თვითმმართველობის სპორტის დეპარტამენტის მიერ სხვადასხვა სახეობაში ორგანიზებული შეჯიბრები ყოველთვის სტუდენტთა აქტიური ჩართულობით და მონაწილეობით მიმდინარეობს.

ჩოგბურთის ჩემპიონატში გამარჯვებუ-

ლებად (პირველი, მეორე, მესამე ადგილები) საბა გურგენიძე, ზვირა გვარამია და ცოტნე ჩხიკვაძე დასახლდნენ;

ბილიარდის შეჯიბრში ნიკოლოზ მარშაიამ, გიორგი სანიკიძემ და იოანე კეკელიძემ გაიმარჯვეს;

5 აპრილი მაგდის ჩოგბურთის ასპარეზობას დაეთმო, სადაც გამარჯვებულები გამოვლინდნენ, გოგონებიდან - მარი ენ ვინსენტი, ნონა ბოლქვაძე, ზეპრა ბაირამოღლი; ვაჟებიდან - გიორგი ლიპარტია, სოლომონ ერგემლიძე, სანდრო ქობალავა.

სპორტული ასპარეზობანი გრძელდება და, იმედია, ბევრ სიხარულს მოუტანს წარმატებით გამორჩეული სამედიცინო უნივერსიტეტის საამაყო სტუდენტებს.

ჩოგბურთი კლინიკურ მედიცინასა და ჩაბარებისთვის

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტები, სწავლასთან ერთად, ჩართულნი არიან არაერთ მნიშვნელოვან პროექტსა და ღონისძიებაში, რომელიც სტუდენტური თვითმმართველობის ინიციატივით ხორციელდება; მათში ახალგაზრდების მონაწილეობა მრავალფეროვნებასა და ხალისს მატებს თითოეულ მათგანს.

გაზაფხულის სასწავლო სემესტრი სტუდენტებისთვის მრავალ ასეთ აქტივობას მოიცავდა.

თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობის განათლების დეპარტამენტის, ასევე, პეტრე შოთაძის სახელობის სამედიცინო აკადემიის მიერ, სპორტის, ტურიზმისა და ახალგაზრდობის საერთაშორისო ფონდის მხარდაჭერით, რომლის ერთ-ერთი მთავარი მიმართულება ახალგაზრ-

დების საგანმანათლებლო, სპორტულ პროგრამებსა და პროექტებში ჩართვაა, ჩატარდა ლექცია - „რეოლოგია კლინიკურ მედიცინასა და რეაბილიტაციაში“.

საინტერესო ლექციით აუდიტორიის წინაშე წარსდგა თსუ-ის ფიზიკის, ბიოფიზიკის, ბიომექანიკისა და საინფორმაციო ტექნოლოგიების დეპარტამენტის ასისტენტ-პროფესორი, ივანე ბერიტაძის სახელობის ექსპერიმენტული ბიომედიცინის ცენტრის რეოლოგიის და დიაგნოსტიკურ-ანალიტიკური სერვისების ლაბორატორიის ხელმძღვანელი მაია მანკავა.

შეხვედრის დასასრულს გამოვლინდა 20 მონაწილე, რომლებიც პროექტის შემდეგ ნაწილში ლაბორატორიას ენგვეიან და რეოლოგიაში პრაქტიკულ საქმიანობას გაევილიან.

„მალმანია“

მუსიკალური პროექტები ყოველთვის უდიდესი ინტერესით სარგებლობდა საზოგადოებაში. მუსიკისადმი სიყვარული ყველა ჩვენგანს აერთიანებს. სწორედ ესაა მიზეზი იმისა, რომ „მელომანია“, რომელიც ერთ-ერთი საყვარელი პროექტია სტუდენტებისთვის, 12 აპრილს,

თსუ-ს სტუდენტური თვითმმართველობის კულტურის დეპარტამენტის ორგანიზებით, ჩატარდა. გამომიხდნენ გამარჯვებულები: I ადგილი მოიპოვა გუნდმა: - „პილიის ფერია“ (ჩოკოლო ხუჯაძე და ნათია ჩომახაშვილი); II ადგილზე გავიდა: - „ნია ფიფის ღუეტი“ (ანა ცხომია და ალექსანდრე მესხია).

შთაბეჭდილებით ბერლინის შანიჩა სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ERASMUS + -ის საერთაშორისო კრედიტობილობის პროგრამის ფარგლებში გაფორმებული ხელშეკრულებით, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი ახორციელებს ორმხრივ გაცვლით პროგრამას სხვადასხვა ევროპულ უნივერსიტეტთან. ამას წინაშე სამთავრო სტაჟირების კურსი თსუ-ის მედიცინის ფაკულტეტის ორმა სტუდენტმა: ელენე მირიანაშვილმა (მედიცინის ფაკულტეტის XII სემესტრის სტუდენტი) და საბა ფრუიძემ (მედიცინის ფაკულტეტის X სემესტრის სტუდენტი), ბერლინის შანიჩა სამედიცინო უნივერსიტეტში გაიარეს. გთავაზობთ მოკლე ინტერვიუს მათთან.

- ელენე, როგორც ვიცით, ERASMUS+ -ის პროგრამით, სტაჟირება ბერლინში, შანიჩა სამედიცინო უნივერსიტეტში, გაიარეთ. საინტერესოა, ეს გადაწყვეტილება ხომ არ უკავშირდება თქვენს სამომავლო სურვილს უცხოეთში სწავლის გაგრძელებასთან დაკავშირებით?

- გერმანული სამედიცინო სფერო ყოველთვის მაინტერესებდა, ამიტომ გადაწყვიტე სტაჟირება გერმანიაში გამეყო. ბერლინის შანიჩა სამედიცინო უნივერსიტეტო კლინიკები გამორჩეულია მედიცინის მიმართულებით და სასიხარულოა, იქ სტაჟირების გავლის საშუალება რომ მომეცა. გავცანი მეთოდებს, რომლებიც სამომავლოდ, გამოამდგება ექიმად მუშაობისას, რაც შეეხება სამომავლო გეგმებს, ვერჯერობით გადაწყვეტილება არ მიიღია.

- სტაჟირების განმავლობაში, ალბათ, ბევრი სასარგებლო უნარ-ჩვევა შეიძინეთ, როგორც მომავალმა ექიმმა და ახალგაზრდამ, რომელიც სამომავლოდ შორს იყო. რა აღმოჩნდა ყველაზე დიდი გამოწვევა გერმანიაში სტაჟირებისას?

- ყველაზე დიდი გამოწვევა, ალბათ, კლინიკაში მუშაობის განსხვავებული კულტურა და, ასევე, სამედიცინო გერმანული ენა იყო, რომლის კომპლექსური (ცოდნაც აუცილებელია და მნიშვნელოვანია პრაქტიკული მუშაობის პროცესში და გარემოსთან ინტეგრირებაში. პაციენტებთან ურთიერთობის პროცესი ძალიან დამენდარა ამ დაბრკოლებების ადვილად გადალახვაში.

- როგორი იყო იქ გატარებული ერთი ჩვეულებრივი დღე?

- ჩვენი დღე დილით საკმაოდ ადრე იწყებოდა, რადგან 7 საათისთვის უკვე კლინიკაში ვიყავით და დილის შემოვლას ვესწრებოდათ უფროს ექიმებთან ერთად; ეს დღის უმნიშვნელოვანესი ნაწილი იყო, და გვეხმარებოდა პაციენტების უკეთ გაცნობაში; 8-საათიანი სამუშაო დღის შემადგენელი ნაწილი იყო შესვენებები საუზმისა და ღამისთვის. დღის განმავლობაში ძირითადად დაკავებული ვიყავით ანამნეზის შეგროვებით, შემოსულ პაციენტებთან კომუნიკაციით და სხვადასხვა სამედიცინო პროცედურის შესრულებით.

- ეს გამოცდილება ალბათ დაგეხმარებათ მომავალში მედიცინის სფეროში საკუთარი ადგილის დასამკვიდრებლად...

- დასა, აქამდე არ ვიყავი დარწმუნებული, რა მიმართულებით გამეგრძელებინა პროფესიული განვითარება; შანიჩა სახელმწიფო უნივერსიტეტო კლინიკაში სტაჟირება შინაგანი მედიცინის, ქირურგიის, ნეფროლოგიის, გენეტიკის და ონკოლოგიის მიმართულებით გავიარე, სადაც მიღებული ცოდნა და გამოცდილება, უდავოდ, დამეხმარა მომავალი პროფესიის არჩევაში და გადაწყვეტილებაც მივიღე - ონკოლოგიის მიმართულებით განვავრცო სწავლა.

- საბა, საინტერესოა, რა მოცდათ შანიჩა სამედიცინო უნივერსიტეტში გატარებულმა სტაჟირებამ პერიოდმა?

- საკმაოდ მნიშვნელოვანი სამი თვე იყო, არამხოლოდ

პროფესიული განვითარების მხრივ, პიროვნული ზრდის თვალსაზრისითაც. აქედან არც ისე დიდი კლინიკურ-პრაქტიკული გამოცდილებით ნასული, იქ ყველაფერმა ძალიან დამაინტერესა: ექიმების მუშაობის მეთოდებმა, ურთიერთობამ პაციენტებთან (რაც მუდმივად მათთვის მაქსიმალური კომფორტის შექმნაზე იყო მორგებული), ასევე, სწავლების მეთოდებმა, რომელიც აუცილებლად ეფუძნება კონკრეტულ შემთხვევაზე ორიენტირებას, მაგრამ, ამავდროულად, ზოგადი სამედიცინო ცოდნის გამოყენებასაც გულისხმობს... საერთოდ ვიტყვი, რომ ყველაზე საინტერესო მთელი ამ ხნის განმავლობაში, უშუალოდ, კლინიკის პაციენტებისთვის დაფარულ მხარეს ყოფნა, ზოგ შემთხვევაში, - უიშვიათესი დაავადებების განხილვა და ძალზე გამოცდილი ექიმებისგან რჩევების მიღება იყო.

- საბოლოო ჯამში, როგორ შეფასებდით იქ გატარებულ დროს, დაგეხმარებათ თუ არა ის მომავალში?

- ვფიქრობ, შანიჩაში გატარებული სამი თვე აუცილებლად გამოამდგება ნებისმიერ არჩეულ სფეროში მოღვაწეობისთვის. კურსები პულმოლოგიაში, კარდიოლოგიაში და ქირურგიაში (ოპო და ტრანსპლანტაციური ქირურგია) გავიარე, შევისწავლე ის ბაზისები, რომლებიც ყველა ექიმმა უნდა იცოდეს ანამნეზის შეკრებისას; დაეფუძნა იმ პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებს, რომლებიც მედიკოსების ყოველდღიური განუყოფელი ნაწილია, მით უმეტეს, რომ ყველაფერი ვისწავლე მსოფლიოს ერთ-ერთ საუკეთესო კლინიკაში. ამიტომ, ვფიქრობ, რომ მომავალში სხვადასხვა სფეროში ინტეგრაცია უფრო გამომდევს და, შესაბამისად, ყოველივე ეს დადებითად იმოქმედებს ჩემს პროფესიულ განვითარებაზეც.

- რას ურჩევდით მათ, ვინც დაინტერესებულია ERASMUS+ -ის პროგრამით და გერმანიაში სწავლის გაგრძელებით?

- უფრევედი, რომ პირველ რიგში, კარგად დაუფლონ იმ ქვეყნის ენას, რომლისკენაც გეზო აქვთ აღებული, თანაც, სამედიცინო კუთხით; მაგალითად, გერმანიაში, უმრავლეს ტერმინზე, საკუთარი სახელები აქვთ გამოყენებული და უფრო კარგად რომ შეძლოს სტუდენტმა ამ პროცესში ჩართვა, უმჯობესი იქნება თუ წინასწარ ეცოდინება მათი მნიშვნელობა. ჩემს შემთხვევაში, დამხმარე იყო სამედიცინო გერმანული; კლინიკაში უფროს დროს კიდევ უფრო გავამყარე სახელმძღვანელოში ნაკითხული, როგორც ენობრივი, ასევე, სამედიცინო ცოდნა და ახალი ცნებების სწავლაც უფრო გამომდევდა.

- პარალელურად რომ გავალოთ საქართველოსა და გერმანიის სამედიცინო სასწავლებლებს შორის, რა მსგავსებას და განსხვავებას აღნიშნავდით?

- მედიცინა ყველა ენაზე ერთნაირად, სიღრმისეულად უნდა ისწავლებოდეს და მისი საფუძვლები, ვფიქრობ, ქვეყნების მიხედვით არანაირად არ უნდა განსხვავდებოდეს.

რა თქმა უნდა, სწავლების მეთოდებში შევნიშნე გარკვეული განსხვავებები - იქ ბევრად დიდი მასშტაბებია; პაციენტების მრავალფეროვნება საშუალებას აძლევს სტუდენტს, უკეთ დაიხასიათოს, თუნდაც, ის იშვიათი შემთხვევები, რომლებიც საქართველოში შეიძლება ათწლეულების განმავლობაში არ დაფიქსირდეს, რომ მომავალში მათი დიაგნოსტიკა არ გაუჭირდეს, რადგან მსგავსი რამ ევროპის ამაყვან კლინიკაში აქვს ნაწილი. ამ მხრივ, ექიმებზე უფრო გამოცდილები არიან და, შესაბამისად, მეთოდებიც უფრო თანამედროვე, პრობლემაზე დაფუძნებულ სწავლებაზეა მორგებული. ჩვენთანაც იწყება მსგავსი მიდგომა, უბრალოდ, კიდევ მეტი გამოცდილება და დამოკიდებულების შეცვლა საჭირო მიზნის მისაღწევად.

- სტაჟირების პროგრამის გავლის მსურველ სტუდენტებს, ასევე, დაინტერესებულ საკითხი იმის შესახებ, თუ რა იქნება ყველაზე დიდი გამოწვევა, რასაც იქ ყოფნისას შეხვდებიან და რას ურჩევდით მის თავიდან ასაცილებლად?

- სრულიად უცხო გარემოში, ახალ ხალხთან, მით უმეტეს, ექიმებთან, კონტაქტის დამყარება, რაც შეიძლება მეტი გამოცდილების მისაღებად, ყოველთვის ადვილი არ არის, თანაც, - ისეთ გარემოში, სადაც პაციენტების სიმრავლის გამო, მრავალი სტუდენტისთვის ისედაც დაკავებულ პროფესიონალებს, დიდი დრო არ რჩება.

ჩემი რჩევა იქნება, ყურადღებით უსმინონ ექიმების საუბარს პაციენტებთან და კოლეგებთან ურთიერთობისას, გააცნობიერონ კონკრეტული სიტუაცია და საჭირო დროს დასვან კითხვები, რომლებიც ყველაზე მეტად აინტერესებთ. ვფიქრობ, მოთმინება, დაკვირვება და, პარალელურად, მეცადინეობა, გარკვეულ საკითხებში შეძლებისდაგვარად გეგმობიერება, ამ სირთულის დაძლევაში მნიშვნელოვან როლს ნამდვილად შეასრულებს.

კატარინა შუბითიკა

სასამართლო ანთროპოლოგიური დაბრუნების თემატიკის სახელმძღვანელო სახელმწიფო სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის, ტრადიციისამებრ, სამედიცინო სფეროს გამორჩეული სახეები, პროფესორები მსოფლიოს მრავალი უნივერსიტეტიდან თუ საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, სტუმრობენ; მაისის თვის მიწურულს კი თსუ-ის **სასამართლო მედიცინის დეპარტამენტის** „ნითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის“ წარმომადგენლები ეწვივნენ.

სტუმრებმა დასაწყისში მოინახულეს თსუ-ის კლინიკური ანატომიის და ოპერაციული ქირურგიის დეპარტამენტის (ხელმძღვანელი, პროფესორი ლიანა კისანაშვილი) მუზეუმი, რომელსაც არსებობს 80 წელი შეუსრულდა და მეტად საინტერესო ისტორიის მქონეა. სტუმრებმა აღფრთოვანება ვერ დამალეს სამუზეუმო ექსპონატების ხილვით, აღნიშნეს, რომ ძველია, კიდევ სადმე მოიძიო მსგავსი ტიპის სივრცე, ამდენ უნიკალურ ექსპონატს რომ იტყვიდეს და, ამასთან, მნიშვნელოვან როლს ასრულებდეს უნივერსიტეტში სასწავლო-საგანმანათლებლო პროცესის სრულყოფილად წარმართვის საქმეში.

თსუ-ის პათოლოგიური ანატომიის დეპარტამენტის (ხელმძღვანელი პროფესორი რამა ბერიაშვილი) მოინახულეს გახლდათ, ასევე, სტუმართა ინტერესის საგანი. დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა „ნითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის“ წარმომადგენლებს აცანცო თანამედროვე აპარატურით აღჭურვილი ლაბორატორიის მუშაობის პრინციპი. აღნიშნა, რომ ურთიერთთანამშრომლობით ბევრი საინტერესო პროექტის განხორციელება გახდება შესაძლებელი.

ზოგადად, ვიზიტი საინტერესოდ იყო დაგეგმილი, რაც მეტი ნაყოფიერი სამომავლო ურთიერთთანამშრომლობის იმედს იძლევა, რადგანაც თსუ-ის სასამართლო მედიცინის დეპარტამენტის (დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, პროფესორი **რუსუდან ბერიაშვილი**) და სასამართლო ანთროპოლოგიურ ლაბორატორიას, რომლის პრეზენტაციაც იმ დღეს გაიმართა (ხელმძღვანელი **მერი გონაშვილი**) უცხოურ მხარესთან თანამშრომლობით, საინტერესო თემატიკა აქვთ შერჩეული, კერძოდ, გრძელდება მუშაობა პროექტზე, რომელიც გასული საუკუნის 1937-1938 წლებში, აჭარაში, კერძოდ, ხელვაჩაურში, რეპრესირებული ნეშტების საკვლევი-საძიებო სამუშაოების შესრულებას ითვალისწინებს.

„პროექტების იდენტიფიცირებისთვის საჭირო კვლევას ინდივიდის ბიოლოგიური პროტილის დადგენა წარმოადგენს, რაც გულისხმობს ჩონჩხის რეკონსტრუქციას, სქესის დადგენას, ასაკისა და სიმაღლის განსაზღვრას, ასევე, ხდება ძვლოვანი სისტემის პათოლოგიების შესწავლა და ტრავმის ანალიზი; ამ შემთხვევაში, უმეტეს ნილადა, გვაქვს ცეცხლანაროლი დაზიანებები - თავის ქალას შემავალი ქროლოები და ამ დროს, თუნდაც, პატარა ფრაგმენტის არსებობა და მისი სრულყოფილი რეკონსტრუქცია კვლევისთვის უმნიშვნელოვანესია, - აღნიშნავს ჩვენთან საუბრისას დეპარტამენტის სასამართლო ანთროპოლოგიური ლაბორატორიის ხელმძღვანელი მერი გონაშვილი; ჩონჩხის სასამართლო ანთროპოლოგიური გამოკვლევის შემდეგ ხდება დამ-კვლევისთვის ძვლის ნიმუშის აღება. ასევე, ხდება დაკარგულ პირთა მოძიებელი ოჯახების/მთამომავლებისგან ნიმუშების აღება დამ კვლევისთვის. მასალა იგზავნება შესაბამისი მოლეკულურ-გენეტიკურ-კვლევით ლაბორატორიაში, დაკარგულთა საბოლოო ინდენტიფიცირების მიზნით. ჩვენ გვეხმარებიან კოლეგები ამერიკის შერ-თებული შტატებიდან, დიდი ბრიტანეთიდან, პოლონეთიდან. მოგესხნებათ, რომ დამ კვლევა ძალიან დიდ თანხებითანა დაკავშირებული და ჩვენს დასახმარებლად, მათ ჩაგვრთეს თავიანთ პროექტში“.

პროექტის ხელმძღვანელი, სასამართლო ანთროპოლოგი, სასამართლო ექიმი, ტეხასის უნივერსიტეტის სასამართლო ანთროპოლოგიის დეპარტამენტის აფილირებული ნერი, „საქართველოს სასამართლო ანთროპოლოგიის ასოციაციის“ პრეზიდენტი, მერი გონაშვილი, თსუ-ის დამთავრების შემდეგ, დიდ ბრიტანეთში იმყოფებოდა, სადაც სწავლა განაგრძო ანთროპოლოგიის მაგისტრის ხარისხის მოსაპოვებლად, რომლის დასრულების შემდეგ, აშშ-ის სასამართლო ექსპერტიზის ცენტრში გაიარა შესაბამისი ტრენინგები, ბოლოს კი მშობლიურ უნივერსიტეტს დაუბრუნდა.

მან, 2019 წელს, სოციალური ქსელები-სა და ტელევიზიის საშუალებით, აღმოაჩინა ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ აჭარაში ბათუმისა და ლაზეთის ეპარქიის წარმომადგენლების მიერ გაიხსნა რეპრესირებულითა სამარხები. ზოგადად, სასამართლო ანთროპოლოგია ახალ (100 წელზე ნაკლები ხანდაზმულობის) შემთხვევებზე ორიენტირებული და იმის გათვლით, თუ რა იქნებოდა საკვლევი კუთხით მნიშვნელოვანი, მ. გონაშვილმა ჩათვალა, რომ ამ საქმეში ჩართვა მისთვის მეტად საინტერესო აღმოჩნდებოდა პროფესიული თვალსაზრისით. ახალგაზრდა მეცნიერი დაუკავშირდა ეპარქიის წარმომადგენლებს,

რათა გაცნობოდა ნეშტებს და შეეფასებინა მათი მდგომარეობა სამომავლო კვლევის თვალსაზრისით. 2021 წლის აგვისტოს თვეში, ზემოთ ხსენებულ ტერიტორიაზე მოხდა ე.წ. მე-5 სამარხის სასამართლო-არქეოლოგიური კვლევა, ადგილობრივ თუ საერთაშორისო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის საფუძველზე და ამ სამარხიდან ამოსვენებული 28 ინდივიდის სასამართლო-ანთროპოლოგიური კვლევა გაგრძელდა ტელეკომპანია „რუსთავი-2-ის“ შენობაში მოწყობილ ანთროპოლოგიურ ლაბორატორიაში. მოხდა დაკარგულ პირთა ოჯახების/მთამომავლების მიმართება, მათი სრული ინფორმირება კვლევის შესახებ და მათგან თანხმობის საფუძველზე აღებული ნიმუშები დამ კვლევისათვის. საბოლოოდ, 2022 წლის ივლისის თვეში, პირველად საქართველოს ისტორიაში, მოხდა სამი რეპრესირებული პირის იდენტიფიცირება. მეტად მნიშვნელოვანი დაკარგულითა ოჯახებთან მჭიდრო თანამშრომლობა, მათი უფლებაც, იცოდნენ თავიანთი წინაპრის ადგილსამყოფელის შესახებ. სწორედ ამიტომ „საქართველოს სასამართლო ანთროპოლოგიის ასოციაცია“, ადგილობრივ თუ საერთაშორისო პარტნიორებთან ერთად, არ იშურებს ძალას, რომ დაკარგულ პირთა ნეშტები დაუბრუნდეს ოჯახებს, მათი ღირსეულად დაკრძალვის მიზნით. აღსანიშნავია, რომ აჭარაში რეპრესირებულითა შესახებ ისტორიკოსი რამაზ სურმაზიძის ავტობიოგრაფიით, გამოცემულია წიგნი, სახელწოდებით – „ტრაგედია ბათუმში – 1937-1938 წლები“. ასე რომ, საქმე, რომელსაც საუკუნის მტვერი ფარავდა და წინაპართა სასურველი მალავდა, წელში გაიმართა და, იმედია, მალე ფარდა აეხლეძა მდუმარებით მოცულ არაერთ ფაქტს ჩვენი უახლესი ტრაგიკული ისტორიული წარსულიდან.

დიდაა და საქმეში პროფესორ რუსუდან ბერიაშვილის დამსახურება, რომლის აქტიურობით მოხდა დეპარტამენტში იმ სივრცის მოწყობა, რომელიც ამჟამად რეპრესირებულითა 150-მდე ნეშტი განთავსდა გამოსაკვლევად. ასევე, უმნიშვნელოვანია მისი ჩართულობა სამეცნიერო თვალსაზრისით; მადლიერებით საუბრობს მერი გონაშვილი თსუ-ის ადმინისტრაციის როლზე პროექტში მონაწილეობის მხრივ. სწორედ მათი მეშვეობით გამოიყო სივრცე უნივერსიტეტის მეოთხე სასწავლო კორპუსში; ასევე, ხაზგასმით აღნიშნავენ იმ გეგმებზე, რაც სამომავლოდ მათი თანადგომით აქ განხორციელდება; რაც შეეხება სტუდენტებს, აქ უფროსმეტრელები, თავიანთი ხელმძღვანელის მეთვალყურეობით, ახდენენ აღნიშნული ნეშტების განმედას, რითაც მნიშვნელოვნად უწყობენ ხელს საქმის წინსვლას...

ასე, რომ სასამართლო ანთროპოლოგიის დარგს საქართველოში მომავალი აქვს, რაც ამ მიმართულებით თანამედროვე საერთაშორისო მეთოდოლოგიის არსებობას, მეტ კვლევას და სამეცნიერო სტატუსს გულისხმობს საერთაშორისო მასშტაბით...

არსებობს კიდევ შესაბამისი ინტელექტუალური პოტენციალი თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში, კერძოდ, სასამართლო მედიცინის დეპარტამენტში და ანთროპოლოგიურ ლაბორატორიაში, რისი ერთ-ერთი დასტურია მერი გონაშვილის ნაშრომის პრეზენტაცია სულ ახლახან აშშ-ის სასამართლო მეცნიერებათა აკადემიაში. მერი გონაშვილი ამჟამად ტეხასის სამედიცინო უნივერსიტეტის ანთროპოლოგიის დეპარტამენტის აფილირებული ნერი და საერთაშორისო მაგისტრანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელი. ამა წლის ზაფხულში თსუ-ში იგეგმება, ამ პროექტისთვის აშშ-დან კოლეგების ჩამოსვლა. მსგავსი კოლაბორაცია უმნიშვნელოვანესია დარგში არსებული სიახლეების დანერგვისა და განვითარებისთვის.

პროფესორი რუსუდან ბერიაშვილი, თსუ-ის სასამართლო მედიცინის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი:

თსუ-ის სასამართლო მედიცინის დეპარტამენტში წლების წინ დაიგეგმა სასამართლო ანთროპოლოგიის მიმართულების განვითარება, რადგანაც ეს დარგი საინტერესო იყო ჩვენთვის და ეს მიმართულება საქართველოში ასეთი ფორმით არ არსებობდა. საქართველოში არსებობს მეცნიერული ანთროპოლოგია, რომელსაც ლაბორატორია გააჩნია და სპეციალისტებიც ჰყავს, მაგრამ სასამართლო ანთროპოლოგია, კონკრეტული მიმართულებით, რომელიც გამოიყენებს მიზნებისთვისა და არსებული შემთხვევების კვლევას მოიცავს, ამ კუთხით განვითარებული არ იყო. ასეთ კვლევებს ლეგან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ბიუროში ზოგადი ექსპერტები ატარებენ სამედიცინო კრიმინალისტური ლაბორატორიის ფარგლებში. დღესდღეობით, მედიცინაში საინტერესო პროცესებია დანერგული ღრმა, სამეცნიერო მიმართულებით და ჩვენი დანიტერება სასამართლო ანთროპოლოგიით ამანაც განაპირობა. ამ პერიოდში ჩვენს დეპარტამენტში რეზიდენტურას გადიოდა ნიჭიერი, პერსპე-

ქტიული, კითხვის და კვლევის მოყვარული ახალგაზრდა მერი გონაშვილი. მას შეეთავაზეთ, დანიტერესებულიყო ამ დარგით, მოემზადებინა რევერსი და მანაც სურვილი გამოთქვა, რომ სასამართლო ანთროპოლოგიის სპეციალისტი გამხდარიყო. პროფესორ ბესარიონ კლასონიას ხელმძღვანელობით დაიწყო მუშაობა არსებული საკითხის ირგვლივ. მერმ ლონდონში 2-წლიანი სამაგისტრო პროგრამა გაიარა და მოიპოვა მაგისტრის ხარისხი სასამართლო ანთროპოლოგიაში. ის იყო პირველი ამ მიმართულებით, აქამდე იგი არავის ჰქონია. მერი ამჟამად სადოქტორო თემაზე მუშაობს, რომელიც ძვლების სიციცხლისდროინდელ მოცულობებს და დაზიანებების კვლევას ეხება, მისი დასრულების შემდეგ მას აკადემიური ხარისხი მიენიჭება სასამართლო მედიცინაში. მერი ჩართო „ბათუმის პროექტში“, რომელიც 1937-1938 წლების რეპრესირებულითა ნეშტების იდენტიფიცირებას ეხება და სამუშაოების დიდი ნაწილი ჩვენს ლაბორატორიაში მიმდინარეობს.

სასამართლო მედიცინის დეპარტამენტი ახალ სასწავლო კორპუსში დაბინავდა და ჩვენი გეგმებიც მრავალმხრივია: კარგი იქნება შეიქმნას სამაგისტრო პროგრამები, რომელსაც შესაბამისი სპეციალისტები წარმართავენ, რომელიც ძალიან აქტუალურია. მარტო თეორიული ნაწილით შორს ვერ წავიდეთ; ყოველივე ამას შესაბამისი ლაბორატორია სჭირდება; თსუ-ის ხელმძღვანელობის გულმხმარებელი დამოკიდებულებით, სწორი მიდგომებით, ხელშეწყობით გამოგვეყო ოთახები, შეკვეთილია სტელაჟები, რომელზეც განთავსდება საკვლევი მასალა.

25 მაისს დეპარტამენტში გაიხსნა თსუ-ის სასამართლო მედიცინის სასამართლო ანთროპოლოგიის ლაბორატორია, რომელსაც დაესწრნენ „ნითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის“ წარმომადგენლები: ჟაკლინ როდრიგეს გონზალესი (კოლუმბია), პოლ დუგლას ემანოესკი (აშშ), ანდრეს პატინო უმა (კოლუმბია). სამომავლო გეგმები ბევრ აქტიობას მოიცავს - „საქართველოს ნითელი ჯვრის კომიტეტთან“ თანამშრომლობას, ერთობლივ პროექტებში ჩართულობას, ამ მიმართულებით სპეციალისტების მოზადებას, გაიდლაინებზე მუშაობას, დოკუმენტების წარმოებას, რაც საჭიროა სასამართლო ანთროპოლოგიის განვითარებისთვის საქართველოში და ეს ყველაფერი შრომასთან, დროსთანა და დაკავშირებული, ჯერ ის სამუშაოებია ჩასატარებელი, რაც ამ ეტაპისთვისაა შესაძლებელი; მოხლოებით ყველაფერი მიიღწევა და მეტი პერსპექტივაც გადართობა სამომავლოდ. ამჟამად შოთა რუსთაველის ეროვნულ სამეცნიერო ფონდში დასაფინანსებლად წარვადგინეთ პროექტი და თუ დაფინანსება მოვიპოვებთ, აქედან ნაწილი ლაბორატორიის კეთილდღეობას მოხმარდება. რას შევძლებთ, ამას მომავალი გვიჩვენებს - თუ უცხოელი მეცნიერები დანიტერესდნენ და ერთობლივი პროექტები განვახორციელებთ, გაფართოვდება შეიძლება ფიქრი. რაც შეეხება ლაბორატორიის მნიშვნელობას, გარდა კვლევითი დანიშნულების, იგი სასწავლო პროცესის ნაწილია, ჩვენთან თსუ-ის სხვადასხვა ფაკულტეტის სტუდენტები და რეზიდენტები გადიან სწავლებას, მათ საშუალება ეძლევათ, არა მარტო დაესწრონ ადამიანის ნეშტის გამოკვლევას, არამედ უშუალოდ მიიღონ მონაწილეობა გარკვეული სამუშაოების შესრულებაში, რაც არსებული ლაბორატორიის ფარგლებშია შესაძლებელი.

**დარეჯან კოშლაძე
მანანა ფხალაძე**

გენ-ის საერთაშორისო ღვაწი თბილისის სახელმწიფო სახელმწიფო უნივერსიტეტი – ისაბი კონკურსი „ნიჭ-გეგმა“

25 აპრილი, დნმ-ის საერთაშორისო დღე, ნელს უკვე მეცხრედ, ამჯერად განსხვავებული ფორმატით, აღინიშნა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში: ხელოვნების ნამუშევრების კონკურსი – არტ-გენომი, სტუდენტთა მეცნიერული და შემოქმედებითი აზროვნების განვითარებას ისახავდა მიზნად. ღონისძიების ორგანიზატორები იყვნენ სამედიცინო გენეტიკის და ეპიგენეტიკის საქართველოს საზოგადოება და თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მოლეკულური და სამედიცინო გენეტიკის დეპარტამენტი; კონკურსში მონაწილეობდნენ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის და ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტის (GAU) ბიოსამედიცინო სპეციალობების სტუდენტები, რომლებმაც კონკურსზე ფერწერული და ციფრული ნამუშევრები, ასევე – ნაქარგი და სკულპტურა წარმოადგინეს.

25 აპრილს გამოვლინდნენ კონკურსის გამარჯვებულები: I ადგილი ნინო იზაშვილს (ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტი) ხვდა წილად, რომელმაც შერეული ტექნიკით შესრულებული ნამუშევარი წარადგინა („Unlocking the Genetic Mysteries: A DrawingRevelation“); II ადგილი თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტმა, მარიამ მჭედლიშვილმა, დაიმსახურა („პატარა პრინცი“ – ტილო, ზეთი); III ადგილი – ნინო კუსიანი, ასევე, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტმა (ციფრული ნახატი – „გენომური აპოკალიფსი“).

საპატიო სერტიფიკატებით დაჯილდოვდნენ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტები: დათა კეკელიძე, ბესო ადგილობრივი და აფრა რიასი.

გავსაუბრებთ ამ საინტერესო ღონისძიების იდეის ავტორს და ინიციატორს, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მოლეკულური და სამედიცინო გენეტიკის დეპარტამენტის ასოცირებულ პროფესორს, ეკა კვარაცხელიას, რომელმაც აღნიშნა:

„დღეს უკვე 70 წელი გავმოკრეს იმ დღეს, რაც დნმ-ის ორმაგს-პირალური სტრუქტურის შესახებ ინფორმაცია გამოქვეყნდა, კერძოდ,

1953 წლის 25 აპრილს, დაგროვილი სამეცნიერო ინფორმაციის ანალიზის შედეგად, ჯეიმს უოტსონმა და ფრენსის კრიკმა, დნმ-ის სტრუქტურა აღწერეს. 2007 წლიდან, ადამიანის გენეტიკის ევროპის და აშშ-ის საზოგადოებების ინიციატივით, 25 აპრილს დნმ-ის საერთაშორისო დღე აღინიშნება. ამავე საზოგადოებების ინიციატივით და ორგანიზებით დამკვიდრდა მთელ მსოფლიოში ამ დღის ესეების კონკურსით აღნიშვნა. საქართველო 9 წლის წინ შეუერთდა დნმ-ის დღის აღნიშვნის ღონისძიებას და, ჩვენი დეპარტამენტის ორგანიზებით, 2015 წელს პირველად, ჩატარდა ესეების კონკურსი თსუ-ში. მაშინ პროფესორი ელენე აზნაიძე გახლდათ დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, რომელიც მსგავსი ინიციატივების მხარდამჭერი და თანამაზრე იყო, ისევე, როგორც დღეს – პროფესორი თინათინ ტყემალაძე, რომლის ინიციატივით და ორგანიზებითაც არაერთი საინტერესო იდეა განხორციელდა და მნიშვნელოვანი ღონისძიება ჩატარდა დეპარტამენტში. აღსანიშნავია, რომ ესეების კონკურსი გენეტიკაში, მსოფლიო მასშტაბით, საჯარო სკოლის უფროსკლასელებისთვის ტარდებოდა და ტარდება დღესაც. როცა საქართველოში საფუძველი ჩაეყარა ამ დღის აღნიშვნას, გენეტიკაში ცოდნის გთვალისწინებით, მივდით გადაწყვეტილებამდე, რომ სტუდენტებისთვის ჩატარებულიყო კონკურსი, რამაც მხარი დაგვიჭირა ევროპის ადამიანის გენეტიკის საზოგადოებამ. კონკურსი, ცხადია, გულისხმობდა და ემსახურებოდა გენეტიკაში ცოდნის გაღრმავებას – სტუდენტს უნდა გამოეჩინა საკითხის ღრმა ცოდნა, მოეძიებინა ლიტერატურა, მიეთითებინა პირველწყარო, რაც მნიშვნელოვანი იყო პლაგიატიზმის შესახებ მისი ინფორმირების თვალსაზრისითაც. ასევე, მნიშვნელოვანი მოთხოვნა იყო სტუდენტის დამოკიდებულების გამოკვეთა საკითხის მიმართ. აღსანიშნავია, რომ კონკურსი რვა წლის განმავლობაში ყოველწლიურად ტარდებოდა – პანდემიის დროსაც კი ჩვენი ონლაინრეჟიმში ჩავატარეთ კონკურსი. ამ წლების მანძილზე ღონისძიებამ ჩართულნი იყვნენ სტუდენტებიც და ექსპერტებიც სხვადასხვა უნივერსიტეტიდან, მათ შორის, – უცხოეთში მოღვაწე ქართველი მეცნიერები და

დარგის სპეციალისტები. –**ესეების ქართულენოვან კონკურსში საერთაშორისო სტუდენტები როგორ ახერხებდნენ ენობრივი ბარიერის დაძლევას?**

– ისინი ქართველ სტუდენტებთან ერთად მუშაობდნენ თემაზე. ცხადია, თემა ერთობლივი მუშაობის შედეგი იყო და ინგლისურენოვან ესეს ქართულ ენაზე თანავეტორი ქართული სტუდენტი თარგმნიდა... აღსანიშნავია, რომ არტ-გენომმა ენობრივი ბარიერის პრობლემაც მოხსნა და საერთაშორისო სტუდენტები კიდევ უფრო აქტიურად ჩაერთნენ კონკურსში.

–**საინტერესო და მნიშვნელოვანია, რომ კონკურსის აუცილებელი პირობა გამორჩეული თემების/ნამუშევრების ავტორებისთვის ფულადი ჯილდოს გადაცემაა...**

– დიას, ამას ითვალისწინებს ადამიანის გენეტიკის ევროპის და აშშ-ის საზოგადოებების მიერ დადგენილი კონკურსის ფორმატი. მოგახსენებთ, ესეების კონკურსიც და წლიდანდელი ღონისძიებაც – არტ-გენომი – თსუ-ის და სამედიცინო გენეტიკის და ეპიგენეტიკის საქართველოს საზოგადოების ერთობლივი პროექტია, ამ საზოგადოებების პარტნიორი ორგანიზაციების დახმარებით მოხერხდა დაფინანსება და პრიზები გადაეცათ გამარჯვებულ სტუდენტებს.

–**აღსანიშნავია, რომ წელს დნმ-ის დღე გამოჩეულად ლამაზი ღონისძიებით აღინიშნა, რაც საუკეთესო და ორიგინალური გზა იყო სტუდენტის როგორც სამედიცინო, ისე შემოქმედებით ნიჭის თუ უნარის გამოსავლენად...**

– წელს კონკურსი მიეძღვნა ადამიანის გენომის პროექტის დასრულების 20 წლისთავს. მოგახსენებთ, ეს გახლდათ ძალიან დიდი მნიშვნელობის 13 წლიანი პროექტი, რომელიც 1990 წელს დაიწყო და 2003 წელს დასრულდა. მასში ჩართულნი იყვნენ მეცნიერები მთელი მსოფლიოდან – გაიმიჯრა ადამიანის გენომი, რაც ნიშნავს, რომ დადგინდა დნმ-ის ნუკლეოტიდური თანმიმდევრობა, რამაც გარდამტეხი გავლენა მოახდინა მეცნიერების და მედიცინის განვითარებაზე. ე. ი. ამ ორ უმნიშვნელოვანეს მოვლენას – დნმ-ის ორმაგსპირალური სტრუქტურის აღწერას და ადამიანის გენომის პროექტის დასრულებას

დაუკავშირდა ეს ღონისძიებები: ესეების კონკურსი და „არტ-გენომი“.

როგორც უკვე ითქვა, წლიდანდელი კონკურსის ფორმატი განსხვავებული გახლდათ – დნმ-ის დღე, ნელს პირველად, ხელოვნების ნამუშევრების კონკურსით აღინიშნა და მასში თსუ-ის, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის და ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტის (GAU) ბიოსამედიცინო პროფილის სტუდენტები მონაწილეობდნენ. კონკურსის მიზანი, გარდა გენეტიკის მიმართულებების პოპულარიზაციისა საქართველოში, მეცნიერების მიმართ სტუდენტთა ინტერესის გაღვივება და შემოქმედებითი აზროვნების განვითარება იყო. წარმოდგენილი გახლდათ როგორც ფერწერული ნამუშევრები, ისე – ციფრული ნახატი, ნაქარგი, სკულპტურა.

არტ-გენომის თემა გახლდათ „ადამიანი გენომის პროექტიდან CRISPR-Cas9 გენომის რედაქტირების ტექნოლოგიამდე“.

კონკურსი პირველად ჩატარდა და, ცხადია, არ ეციოდით, რამდენად წარმატებული იქნებოდა, თუმცა ნამდვილად გაამართლა ჩვენი მოლოდინი: სულ 28 ნამუშევარი იყო წარმოდგენილი, რაც პირველი ღონისძიებისთვის კარგი შედეგია. კონკურსის ერთობლივად აფასებდა კომპეტენტური ჟიური: ნამუშევრები ტექნიკური შესრულების თვალსაზრისით თბილისის სახელმწიფო სახელმწიფო აკადემიიდან მოწვეულმა პროფესორებმა, ხოლო თემასთან შესაბამისობის კუთხით სხვადასხვა უნივერსიტეტის წარმომადგენლებმა შეაფასეს. I, II, III ადგილზე გასული სტუდენტების გარდა, რომლებსაც, კონკურსის პირობების თანახმად, ფულადი ჯილდოები გადაეცათ, საპატიო სერტიფიკატებით დაჯილდოვდნენ გამორჩეული ნამუშევრების ავტორებიც, მათ შორის, ერთი საერთაშორისო სტუდენტი გახლდათ. შერეული ტექნიკით შესრულების კუთხით საინტერესო იყო, ასევე, თსუ-ის სტომატოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტის, მარიამ ფეთიაშვილის ნამუშევარი. გამარჯვებული სტუდენტები მონაწილეობას მიიღებენ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მოლეკულური და სამედიცინო გენეტიკის დეპარტამენტის მიერ ორგანიზებულ ლაბორატორიულ აქტივობებში:

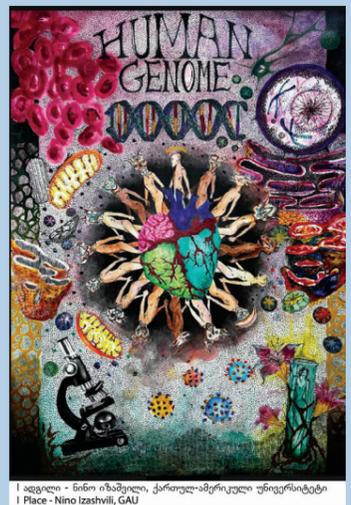
CRISPR-Cas9 გენომის რედაქტირების ტექნოლოგია.

–**ალბათ ამ ორიგინალური ღონისძიებით დნმ-ის დღის აღნიშვნა ტრადიციულად დამკვიდრდება და კიდევ უფრო მასშტაბური და საინტერესო გახდება...**

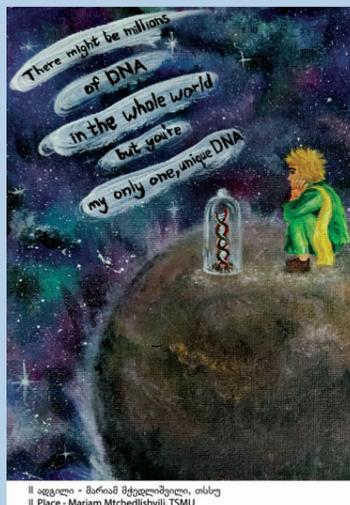
– დიას, ვფიქრობთ, არტ-გენომი ყოველწლიურად ღონისძიებად ვაქცივით, რომელიც, მომავალში კიდევ უფრო მეტი სტუდენტი ჩაერთვება არა მხოლოდ თსუ-დან.

ევროპის ადამიანის გენეტიკის საზოგადოება ხშირად მართავს მეცნიერების საზოგადოების წარმომადგენელი, ვესწრები ადამიანის გენეტიკის ეროვნული საზოგადოებების შეხვედრებს. მორიგი შეკრება 10 ივნისს შედგება ადამიანის გენეტიკის ევროპის კონფერენციის ფარგლებში (გლაზგო, დიდი ბრიტანეთი), რომელსაც დეპარტამენტის ხელმძღვანელთან, პროფესორ თინათინ ტყემალაძესთან ერთად დავესწრები და წარვადგინო პოსტდოქტორული მოხსენებას. „გენეტიკის მედიცინის სწავლების ინიციატივები თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში, ბოლო 10 წლის განმავლობაში“ – ასეთია ჩემ მიერ წარსადგენი მოხსენების სახელწოდება, რომელიც თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მოლეკულური და სამედიცინო გენეტიკის დეპარტამენტის მიერ განხორციელებულ აქტივობებს შეეხება გენომური მედიცინის სწავლების მიმართულებით და 2013 წლიდან 2023 წლამდე პერიოდს მოიცავს. ბოლოდროინდელ აქტივობად სწორედ კონკურსი „არტ-გენომი“ იქნება მითითებული. ვამირებს კონკურსის სამედიცინო ნამუშევარი პოსტერზე განვითარებ და ასე გავაცნო საზოგადოებას. ხელოვნების ნამუშევრების კონკურსი, ჩემი ინფორმაციით, პირველად ჩატარდა გენეტიკის მიმართულებით. როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ესეების კონკურსი ევროპაში უფროსკლასელებისთვის ტარდება და სტუდენტებისთვის ხელოვნების ნამუშევრების კონკურსის იდეას შევთავაზებთ ევროპულ კოლეგებს, რაც, იმედია, მოწონებას დაიმსახურებს.

ისაბი ნატო გოლცჰაიმი

I ადგილი - ნინო იზაშვილი, ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტი I Place - Nino Izashvili, GAU

II ადგილი - მარიამ მჭედლიშვილი, თსუ II Place - Mariam Mchedlishvili, TSMU

III ადგილი - ნინო კუსიანი, თსუ III Place - Nino Kusiani, TSMU

ტექნოლოგიის მე-4 სექტორის სტუდენტი „პატარა პრინცი“: ანტუან დე სენტ ეგზიუპერიის ნაწარმოების – „პატარა პრინცი“ სიუჟეტი, დამოკიდებულება პატარა პრინცსა და ვარდს შორის, გახდა ჩემი შთაბეჭდილების წყარო, შემექმნა ნამუშევარი, სადაც ჩემი თვალით დანახულ ვარდს დნმ-ად წარმოვიჩინე; ვეცადე, ვადმოემცა ის, რაც თვალთ მიუწვდომელია და გულთქვის მეშვეობით მივცე მისთვის.

თვის საინტერესოა ფაქტი, რომ „ადამიანის გენომის პროექტის“ ერთ-ერთ მიზანს მკერდის კიბოს გამომწვევი გენის იდენტიფიცირება და იზოლირება წარმოადგენს. ამავე მიზნით ვხედავთ ნამუშევრის ცენტრში მკერდის კიბოთი დაავადებულ ქალს. დნმ-ის მოლეკულის მსგავსად, ნახატის მარჯვენა და მარცხენა ზედა რკოლებში ხორციელდება კომპლემენტარობის პრინციპი – კრიკისა და უოტსონის მიერ სპირალის აღმოჩენის ამბავი კომპლემენტარულია ჩემ მიერ აღნიშნული კონკურსის აღმოჩენისა, რის აღსაწერადაც წარმოვიჩინე ჩემი სასემინარო აუდიტორია. ამასთანავე, გენური ტექნოლოგიების როლი მეუშნეველი ვერ დარჩება. კლონირება კი გენური ინჟინერიის მეტად ხელშეწყობის ნაწილია. ნამუშევრის მარცხენა ნაწილი ამ პროცესის დემონსტრირებაა. მიუხედავად ადამიანთა „არამსგავსებისა“, უნდა აღვნიშნოთ ფაქტი, რომ ადამიანთა გენების 99,9% მსგავსია და მხოლოდ 0,1%-ით განსხვავდებით. ნახატის ქვემოთ თითის ანამეზის იდენტიფიცირება და ფონზე „განსხვავებულ“ ადამიანთა სილუეტების არსებობაც ამ ფაქტს ემსახურება. და რადგან 21-ე საუკუნის წინაშე მწვავედ დგას ენდემურ სახეობათა გადაშენების საკითხი, გენური ტექნოლოგიებით შეგვიძლია პრობლემის გადაჭრის გზებს ჩავეჭვოდით, რასაც მათი დნმ-ის სექვენტირებით და შემდგომი რეალიზებით მივაღწევთ. აღნიშნული გამოხატულება წარმოადგენს გალაპავის პინგვინის, ალბატრონის და თოლის არსებობა მზის ფონზე. მზის, რომელიც პროექტის წარმტეხისა და სივრცის სიმბოლოდ გვესახება.

საინტერესოა თავად სტუდენტების დამოკიდებულება საკუთარი შემოქმედებისადმი – I, II, III ადგილზე გასულმა სტუდენტებმა მათ მიერ შესრულებული ნამუშევრების ახსნა ასე ორიგინალურად შემოგვთავაზეს: **ნინო იზაშვილი, ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტის მე-2 სემესტრის სტუდენტი („Unlocking the Genetic Mysteries: A DrawingRevelation“):** ჩემი ნამუშევარი თანამედროვე, პოსტერის სტილშია შესრულებული. მინდოდა ვადმოემცა მოგ ზაურობა ადამიანის გენომის იდუმალ სამყაროში. ქალაქის ცენტრში გამოკვეთილია გული, რომელიც ადამიანის სივრცის სიმბოლოდ დატვირთვას ატარებს. გულის ირგვლივ წრიული ფორმით გარშემორტყმული არიან ადამიანები, რომელთა უმეტესობა ატარებს ნიღაბს, რაც წარმოადგენს

ადამიანის გენომთან დაკავშირებულ სირთულეებსა და გამოწვევებს, თუმცა, წრის ზედა, შუა ნაწილში არის ადამიანის ფიგურა ნიღბის გარეშე, რომელიც გენომის საიდუმლოებების გახსნასა და მისი ნამდვილი ბუნების გამოვლენის პოტენციალის სიმბოლოა. ქალაქის მარცხენა მხარეს, სისხლის ნითელი უფრედება ნაჩვენებია, ეს ხაზს უსვამს სისხლის უფრედების მნიშვნელობას ადამიანის ორგანიზმში და მათ კავშირს გენომთან. მარჯვენა მხარეს კი ბირთვი თავისი ორგანოებით, რაც წარმოადგენს უფრედულ კომპონენტებს, რომლებიც გადაამწყვეტ როლს ასრულებენ გენომის ფუნქიაში. ქალაქის ქვედა ნაწილში არის მიკროსკოპი და სკანდელი მილი, რომელშიც გოგონა, გარშემორტყმული ყვავილებით. ეს კი, წარმოადგენს მეც-

ნიერულ კვლევას და ექსპერიმენტს, რომელიც ჩართულია ადამიანის გენომის შესწავლაში. გოგონა სიმბოლოდ განასახიერებს გენეტიკურ პოტენციალს და ვაგულებს მომავალ თაობებზე. პატარა ნურტილების გამოყენება მთელ ნახატზე ქმის ტექსტურირებულ ზედაპირს და ჩრდილებს, რაც სიღრმესა და განზომილებას მატებს ნამუშევარს. ნახატი ხასიათდება მუსიკონებისა და ცოცხალი ფერების კომბინაციით, რაც ვიზუალურად მიმზიდველ კომპოზიციას ქმნის. ტექსტი „HUMAN GENOME“ თვალსაჩინოდ არის მოთავსებული ქალაქის ზედა მხარეს, ეს ემსახურება ცენტრალურ ფოკუსს, რომელიც ვადმოსცემს ნახატის თემას. **მარიამ მჭედლიშვილი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსი-**

დასაქმების ფორუმი – 2023

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი, ტრადიციულად ყოველწლიურად ტარდება დასაქმების ფორუმი. წელსაც ღონისძიება თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან ურთიერთობისა და კარიერული განვითარების სამსახურის ორგანიზებით გაიმართა.

ფორუმში მონაწილე 35-მა სამედიცინო კომპანიამ სხვადასხვა მიმართულებით 200-მდე ვაკანსია წარმოადგინა. დასაქმების მსურველ სტუდენტებს, ასევე, კურსდამთავრებულებს, შესაძლებლობა ჰქონდათ გაცნობოდნენ საქართველოში წამყვანი კლინიკების, ფარმაცევტული და სადაზღვევო კომპანიების მუშაობის სპეციფიკას. გამოცხადებულ ვაკანტიურ პოზიციებზე მსურველებმა საკუთარი კანდიდატურა ადგილზევე წარადგინეს.

ამავე დღეს, სამედიცინო კომპანიის წარმომადგენელთათვის, გაიმართა ახალი ვებგვერდის sms.tsmu.edu/career პრეზენტაცია. აღსანიშნავია, რომ ონლაინ პლატფორმა ვიზიტორებს საშუალებას მისცემს მიიღოს ინფორმაცია დასაქმებისა და სტაჟირების პროგრამების, ლექცია-სემინარების და სხვა დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ, ასევე, გაეცნოს სამედიცინო ლიტერატურას. დასაქმების ონლაინ პლატფორმა განკუთვნილია სტუდენტთათვის, კურსდამთავრებულთათვის, მაგისტრანტების, დოქტორანტებისა და რეზიდენტებისთვის.

ქართული ენის დღეს მიეძღვნა

ქართული ენის ცენტრის დირექტორი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ღონისძიების ორგანიზატორი:

„პანდემიით გამოწვეული იძულებითი პაუზის შემდეგ, წელს განსაკუთრებულად მოვემზადეთ. ეს ახალგაზრდები ნინოწმინდის, წალკის, მარნეულის რაიონების წარმომადგენლები არიან, ერთი ცენტრისგან. მათ უყვართ ქართული ენა და საქართველო. ამიტომაც განსაკუთრებულად ვაფასებთ მათ მონაწილეობას. ასეთი ახალგაზრდების აღზრდისთვის მადლობა მინდა ვუთხრა მათ მშობლებს, ოჯახს, სკოლას, რადგანაც სამშობლოს სიყვარული ოჯახებიდან და სკოლიდან, ბავშვობის წლებიდან მოდის. ამ გოგონებებმა დიდი მონაწილეობით შეისწავლეს ქართული ლექსები, სიმღერები, ცეკვები; ბევრთადაც უფლებებიან ანატომიურ და ბიოლოგიურ სამედიცინო ტერმინოლოგიასაც, იმედია, ყველაფერი ამის გათვალისწინებით, შემდგომში წარმატებით მოხდება მათი საზოგადოებასთან ინტეგრირება, რაც ძალზედ მნიშვნელოვანია მათთვისაც და ჩვენი რეალობისთვის.“

საქართველოში სასწავლებლად ჩამოსული თუ ჩვენს მიზანზე მცხოვრები არაქართველთა შორის მოსახლეობისთვის ქართული ენის სრულფასოვნად დასწავლა და მისი სიდიადესთან ზიარება თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ქართული ენის ცენტრის პედაგოგიური კოლექტივის მუდმივი ზრუნვის საგანს წარმოადგენს.

ამიტომაცაა, რომ ცენტრში ტრადიციულად ქცეული ქართული ენის დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიებების გამართვა; პანდემიის პერიოდში, გარკვეულწილად შეაფერხა სასწავლო პროცესი და, შესაბამისად, ღონისძიებების გამართვაც ვერ ხერხდებოდა, მაგრამ მიმდინარე წლის 20 აპრილს აქ „ქართული ენის დღისადმი“ მიძღვნილი ღამის შეხვედრა შედგა.

ღონისძიებას ქართული ენის ცენტრის პედაგოგები, თსუ-ის ფაკულტეტების დეკანატების წარმომადგენლები და საერთაშორისო სტუდენტები ესწრებოდნენ.

ჩვენ გვიყვარს საქართველო, ჩვენ გვიყვარს ქართული ენა – ამ წარწერებით მკერდ-დამშვენებული ნითელი ბაფთებით წარდგინეს აუდიტორიის წინაშე თსუ-ის ქართული ენის მოსამზადებელი განყოფილების 4+1 პროგრამით ჩარიცხული სომხურენოვანი ჯგუფის პირველი და მეორე ჯგუფის ახალგაზრდები: ტელმან მხითარაძე, ფელიქს არუთინიანი, სედა არზუმანიანი, დიანა მანასიანი, სონა ახვრდიანი, კაროლინა აკოფიანი, მარგარიტა კაზარაძე, დავით პოდოსანი, სირანუშ პალიანი, კიმა კარამიანი, მილონა მადლოანი, ერიკ დანოიანი, ვარლუჰ ხაჩატურიანი, რომელთაც – საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მცხოვრებმა სომეხმა გოგონებებმა, ქართველ მწერალთა შემოქმედების საუკეთესო ნიმუშები წარმოადგინეს – ამბეცყველეს შოთას, ილიას, გალაკტიონის, ანას, მუხრანის, ირაკლი აბაშიძის პოეტური სტრიქონები; შეასრულეს ქართული და სომხური მელოდები, იცეკვეს „აჭარული“...

რომ კარგ სპეციალისტებად ჩამოყალიბდნენ, რაშიც, უდავოდ, იქნება სამედიცინო უნივერსიტეტის ქართული ენის ცენტრის დიდი წვლილი. ეს ყველაფერი ხომ იმ დიდ საქმეს სჭირდება, რასაც თქვენ დღეს ეჭიდებით!“

„საზიემო შეხვედრა ქართულ ენასთან“ საქართველოს პიზნით დასრულდა და კიდევ – ახალგაზრდების ერთობლივი შემახილით – „ჩვენ გვიყვარს ქართული ენა“, „ჩვენ გვიყვარს საქართველო!“, რაშიც ყველანი ერთად ვრწმუნდებით, რამეთუ სიყვარულის გარეშე ყველაფერი არაფერია, სამშობლოსა და მისი ხალხის სიყვარული კი ღვთის საჩუქარი და დიდი მადლია.

დარეჯან კომლაძე

სმოვნა

პროფესორი თამაზ თამაზაშვილი

მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ, ნიუ-იორკში (აშშ), გარდაიცვალა მსოფლიო დონის მეცნიერი, ექიმი, პროფესორი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, უზადო პროფესიონალი, დიდი მამულითმყოფი, სულით და გულით ქართველი – თამაზ თამაზაშვილი.

და დაწერა, მომავალი თაობების, პროფესიონალი და კვალიფიციური კადრების აღზრდა იყო ბატონი თამაზის ცხოვრების მთავარი აზრი.

იგი დაიბადა 1953 წელს ქ. წნორში (სიღნაღის რ-ნი). 1977 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის სამკურნალო ფაკულტეტი. შემდეგ მუშაობდა გურჯაანის რაიონის ცენტრალური საავადმყოფოს ქირურგად; 1979-1981 წლებში იყო თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის ქირურგიულ სნეულებათა N2 კათედრის კლინიკური ორდინატორი; შემდეგ ამავე კათედრის ასისტენტი, დოცენტი; 1990 წლიდან კი – პროფესორი.

პროფესორი თამაზ თამაზაშვილს გამოქვეყნებული აქვს 105 სამეცნიერო ნაშრომი, 4 მონოგრაფია: „ნაწლავთა მწვავე შეზოგადებით გაუვალბობის ოპერაციის შემდგომი მკურნალობა“ (1992 წ.), „ნაწლავთა უკმარისობის სინდრომი ქირურგიაში“ (1994 წ.), „მუცლის ღრუ-ნირება“ (1996 წ.), „პარენტინალური და ენტერალური კვება ქირურგიაში“ (1996 წ.). საკანდიდატო დისერტაცია – „წერილი ნაწლავის მწვავე შეზოგადებით გაუვალბობის შემდგომი მეტაბოლიზმის დარღვევათა პათოგენეზური თერაპია“ – დაიცვა 1981 წელს; სადოქტორო დისერტაცია – „ენტერალური კვება და ნაწლავთა დეკომპრესია აბდომინალური ქირურგიაში“ კი – 1987 წელს. ავტორია 40 გამოგონების. 1989 წელს, მეცნიერებაში მიღწეული წარმატებებისთვის, მიენიჭა სახელმწიფო პრემია.

პროფესორი თამაზ თამაზაშვილი, ერთობლივი სამეცნიერო კვლევებისთვის, 1994 წელს მიიწვიეს პენსილვანიის უნივერსიტეტში. მანვე აშშ-ში, მრავალი წლის წინ, საკუთარ თავზე გამოსცადა თმის გადანერგვის ეფექტურობა და ამის შემდეგ, პირველმა ამერიკეკაცისაში და, ასევე, საქართველოში, 1997 წელს შემოიტანა და რეალიზაცია აქცია ბუნებრივი თმის გადანერგვის ტექნოლოგიები, დაარსა კლინიკა „თალიზი“, 2005 წელს – კლინიკა – „ჰეალიანი ინტერნეშნლი“.

უდიდესია ბატონი თამაზის წვლილი საქართველოში ახალი – ესთეტიკური ქირურგიის – დარგის დაფუძნებაში.

მედიცინისადმი გამორჩეული ერთგულება, პროფესიონალიზმი, სიახლეების მუდმივი ძიება

Donate Life Registry), საოპერაციო ბრიგადის /ჯგუფის ხელმძღვანელად. ტრანსპლანტოლოგიაში მიღწეული წარმატებებისთვის, 2005 წელს, გადაეცა ამერიკის ქსოვილთა ბანკის („MTF-Biologics“) უმაღლესი ჯილდო – „ოქროს ხელთათმანი“. აირჩიეს ამერიკის კოსმეტოლოგი ქირურგიის აკადემიის წევრად, თმის აღდგენითი ქირურგიის მსოფლიო ასოციაციის (ISHRS) წევრად, ნიუ-იორკის მეცნიერებათა აკადემიის წევრად.

პროფესორი თამაზ თამაზაშვილი, ასევე, გახლდათ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ექსპერტი თმის გადანერგვის დარგში. მან, მრავალწლიანი კვლევების შემდეგ, 2010 წელს, გამოცა ნიგნი, სადაც დაწვრილებით აღწერილია თმის მორეგულირებადი ფაქტორების რა-დიაციის გავლენა ალოპეციის განვითარებაში. ბოლო დღემდე ეწეოდა სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას და მუშაობდა ლეროვანი უჯრედების როლზე ალოპეციის მკურნალობაში, ჭა-ლარის დაძლევის და შეჩერების მექანიზმებზე. სამწუხაროა, რომ მან ბოლომდე ვერ შეძლო ამ კვლევების სამკარაოზე გამოცხადება.

პროფესორმა თამაზ თამაზაშვილმა წარუშლელი კვალი დატოვა მსოფლიო მედიცინაში; მის მიერ განვლილი გზა კი ჩვენთვის, მისი კოლეგებისთვის, ნათელი მაგალითია იმისა, რომ სათანადო ქმედებით, შრომით და სწავლით „ამერიკული ოცნების/სტანდარტების“ რეალიზაცია ქართველებსაც ხელგვეწიფება.

პროფესორი თამაზ თამაზაშვილის გარდაცვალება დიდი დანაკლისია სამედიცინო სფეროსა და, მთლიანად, საქართველოსთვის.

ირაკლი ზაპინაშვილი, კლინიკა „ჰეალიანი ინტერნეშნლი“ დირექტორი, ზოგადი და პლასტიკური ქირურგი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი

უნივერსიტეტის მონაწილეობა თსუ-ის პროფესორების ავტორიზაციაში

გამოცა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მოლეკულური და სამედიცინო გენეტიკის დეპარტამენტის ასოცირებული პროფესორის, ეკა კვარაცხელიას და მოლეკულური და სამედიცინო გენეტიკის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის, პროფესორ თინათინ ტყემალაძის, მონაწილეობა – „იშვიათი დაავადებები საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ, ინტეგრირებული მიდგომა“.

იშვიათი დაავადებები გლობალური ჯანდაცვის მზარდად გამოკვეთილი პრობლემატია – მიუხედავად იმისა, რომ ისინი, ცალკე აღებული, იშვიათია, ჯამურად კი მსოფლიოს მოსახლეობის, დაახლოებით, 6%-ია დაავადებული, რაც, დაახლოებით, 400 მილიონ ადამიანს შეადგენს.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოში ჯერ კიდევ მწირია სპეციფიკური ლიტერატურა ქართულ ენაზე იშვიათი დაავადებების მიმარ-

თულებით. წარმოდგენილ მონოგრაფიაში განხილულია იშვიათი დაავადებების ყველა ასპექტი, როგორც მსოფლიოში, ასევე, საქართველოში.

მონოგრაფია, გარკვეულწილად, იქნება გზამკვლევი იმ ექიმების ფართო სპექტრისთვის, რომლებიც მონაწილეობენ იშვიათი დაავადებების დიაგნოზირებაში, მართვასა და მკურნალობაში. გარდა ამისა, ნიგნი მოიცავს სასარგებლო ინფორმაციას იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტებისა და ოჯახებისთვის.

ნიგნი განხილულია 25 იშვიათი და უნიკალური კლინიკური შემთხვევა საქართველოდან, რომელთა დიაგნოზი დადასტურდა მთლიანი ეგზომის ან მთლიანი გენომის სექვენირებით.

ნიგნი გამოცა შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის მხარდაჭერით.

საჯარო ღია დღე თსუ-ში – ტყუპების როლი მედიცინაში

ლექციას უძღვებოდა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მოლეკულური ბიოლოგიისა და პარაზიტოლოგიის დეპარტამენტის ასოცირებული პროფესორი დავით ცხომეიძე, რომელმაც ისაუბრა ტყუპების იდენტიფიცირების მნიშვნელობაზე, წარმოადგინა სხვადასხვა განმასხვავებელი ნიშნის სილმისეული ანალიზი.

2023 წლის 27 აპრილს, ივ. თარხნიშვილის სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოების ორგანიზებით, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში გაიმართა საჯარო ღია დღე: „ტყუპების როლი მედიცინაში“.

პროფესორ დავით ცხომეიძესთან ერთად ღია დღეში თანამომხსენებლებად ჩართულნი იყვნენ თსუ-ის სტუდენტები: ივ.თარხნიშვილის სახელობის სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოების გენერალური მდივანი ივლიანე სურმაგა; დენის ჯოისი; ცისანა უგულავა.

სტუდენტთა ნაგუშაჩების გამოფენა და კულტურის ხელოვნების შერწყმის გამოფენა და ფანჯარა

შემოქმედებითი ნიჭით გამოჩენილი სტუდენტებისთვის თსუ-ში ყველა პირობაა შექმნილი და ხშირად არაერთი საინტერესო კულტურული ღონისძიების მასპინძელიც სწორედ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტია. ერთი ასეთი ღონისძიება, რომელიც უნივერსიტეტში უკვე ტრადიციად დამკვიდრდა, სტუდენტთა ფერწერული თუ გრაფიკული ნამუშევრების გამოფენაა. დასამახსოვრებელი იყო ამ ორიოდ წლის წინ გამართული გამოფენა, რომელიც ჯერ კიდევ პანდემიის მიწურულს, ლია სივრცეში, ეპიდემიოლოგიური რეგულაციების დაცვით ჩატარდა და დამთავლებულა დიდი ინტერესი და მონაწილეობა დაიმსახურა. ახლანდელ გამოფენაში სივრცე ახალბედა I, II, III, IV სემესტრის სტუდენტებს დაეთმო და ეს გამოფენაც ისეთივე შთაბეჭდილებები და ნარმატიული გამოდგა, როგორც პირველი.

ღონისძიება კულტურის ცენტრის და სტუდენტური თვითმმართველობის ერთობლივი ძალისხმევით და ორგანიზებით ჩატარდა. კულტურის ცენტრის დირექტორი და გამოფენის ინიციატორი, ბატონი ბადრი მაჭავარიანი აღნიშნავს, რომ პროექტის ნარმატიული ხატვით დაინტერესებულ, შემოქმედ სტუდენტთა ნიჭიერებამ და მონაწილეობამ განაპირობა, რომლებიც, როგორც ადრე, ახლაც აქტიურად ჩაერთნენ გამოფენისთვის მზადებაში, თუმცა ღონისძიება უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობის ხელშეწყობით და ინფრასტრუქტურის სამსახურის დახმარებით შედგა, რისთვისაც დიდ მადლობას უხდის მათ.

გამოფენის გახსნის ღონისძიებას მუსიკალურად აფორმებდა კულტურის ცენტრთან არსებული სახელოვნო ჯგუფების მიერ შესრულებული მუსიკალური ნომრები. დამთავლებულა შორის, სტუდენტებთან ერთად, სტარბობდნენ თსუ-ის სხვადასხვა თაობის კურსდამთავრებულები, რომლებიც აღფრთოვანებას ვერ მალავდნენ იმ შესაძლებლობის გამო, რასაც დღეს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი სთავაზობს სტუდენტებს შემოქმედებითი კუთხით განვითარების თვალსაზრისით.

გამოფენაზე ნარმატიული იყო სხვადასხვა ფაკულტეტის სტუდენტთა ნამუშევრები. საინტერესო იყო პროფესიულ თემაზე შესრულებული, კერძოდ, ექიმის პროფესიის ამსახველი ნახატები. თუმცა გამოფენა თემატიკის მრავალფეროვნებით გამოირჩეოდა და ყურადღებას იქცევდა მარიამ სიხარულიძის, ლევან ჯვარაცხელიძის, გიორგი ბერიძის, ანა ჩხილაძის, ნინო ხოლომეშვილის, ანა დარბაზაშვილის, ანა ავეტისიანის, მარიამ ჩხაიძის,

ელენე ქარდავას, ასპანია ებოვას, მარიამ ასათიანის, ვერიკო გერგაულის, თამარ სოსხაძის, ანი ადამიას ნამუშევრები. ჩვენ ვცადეთ რამდენიმე მათგანთან გასაუბრება, რომლებმაც სიამოვნებით გაგვიზიარეს შთაბეჭდილებები:

ანა დარბაზაშვილი, ფიზიკური მედიცინის და რეაბილიტაციის ფაკულტეტის მეორე სემესტრის სტუდენტი:

გამოფენაზე მესამედ ნარმატიული ნამუშევრები, თუმცა თსუ-ში გამართული გამოფენა უფრო მასშტაბური და მნიშვნელოვანია ჩემთვის, ვიდრე სხვა გამოფენებში მონაწილეობა. ვხატავ ჯერ კიდევ სკოლის ასაკიდან და ამ პერიოდში დანერგე სასკოლო ფურნალებსა და გაზეთებშიც იბეჭდებოდა ჩემი ნახატები. მართალია, პროფესიული განათლება არსად მიმიღია, მაგრამ ერთი უპირატესობა მქონდა – ბავშვობიდანვე შემიძლო დავკვირვებოდი მამას, რომელიც პროფესიით მხატვარია, ბევრი რამ მესწავლა მისგან. 10 წლის ასაკიდან დაიწყე ხატვა და მშობლების დახმარებით თანდათან „გაინაწიე“. ვხატავ შეკვეთითაც – ჩემი რამდენიმე ნახატი აუქციონზეც გაიყიდა თბილისში. ამან სტიმული მომცა, უფრო მეტი მეშეშავა. მიხარია, რომ ამ გამოფენით ბევრმა გაიაცნო, ბევრი დაინტერესდა ჩემი ნამუშევრებით, ჩემი სურვილიც ეს იყო – მინდოდა საუნივერსიტეტო სივრცეში სხვა კუთხითაც წარმოეჩინა შესაძლებლობები. რაც შეეხება პროფესიას, რომელიც ავირჩიე, ჩემთვის მართლაც საინტერესო და მნიშვნელოვანია, თუმცა, ვფიქრობ, ექიმობას სიამოვნებით შევუთავსებ ხატვას.

ანა ჩხილაძე, სტომატოლოგიის ფაკულტეტის პირველი სემესტრის სტუდენტი:

ხატვით ბავშვობიდანვე დაინტერესებული ვარ. დავამთავრე სამხატვრო ათწლედი და ჯერ კიდევ ბავშვობაში მივიღე მონაწილეობა გამოფენაში. ცხადია, ბევრად მნიშვნელოვანი იყო თსუ-ში გამართული გამოფენა, სადაც 3 ნამუშევარი წარვადგინე. ძირითადად ფერწერაში ვმუშაობ, თუმცა მაინტერესებს გრაფიკაც და ამ უნარშიც მოცინავ კაკუთარ შესაძლებლობებს. დაინტერესებული ვარ, ასევე, დიზაინერობით და მომავალში, ალბათ, ამ მიმართულებითაც ვეცდები განვითარებას. ამ გამოფენით ძალიან კმაყოფილი ვარ, რადგან დიდი იყო ჩემი თანატოლების (და არა მხოლოდ მათი) დაინტერესება. ჯერ კიდევ მანამ, სანამ თსუ-ის სტუდენტი ვიყავი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტზე ბევრი მსმენოდა, ვიცოდი, რომ აქ შემოქმედებით დაინტერესებული სტუდენტებისთვის ფართო ასპარეზია. მიხარია, რომ, მართლაც, ჩვენს უნივერსიტეტში ხელოვნების ნებისმიერ სფეროში შეგიძლია საკუთარი შე-

საძლებლობების წარმოჩენა. მიუხედავად იმისა, რომ თსუ-ში სწავლის პარალელურად რთულია ხატვასაც დაუთმო დრო, მე ეს შეეძელი და დარწმუნებული ვარ, მომავალშიც ასე გაგრძელდება.

***

ახლანდელ გამოფენა კულტურის ცენტრთან არსებული შემოქმედებითი ჯგუფების ბოლოდროინდელი ნარმატიული ქვეყნის მასშტაბით გამართულ კონკურსებსა და ფესტივალებზე: ახლანდელ გამოფენაზე გაზეთებში (ლოტარია – **დ. რატიანი**) და გოგონათა ტრადიციული მუსიკისა და სიმღერის ანსამბლმა „დეკამ“ (ხელმძღვანელი – **დ. რატიანი**, ხალხურ საკრავთა ჯგუფის ხელმძღვანელი – **გ. ტაბაძე**) მონაწილეობა მიიღეს თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიაში ჩატარებულ „თბილისის საგუნდო მუსიკის მე-13 საერთაშორისო ფესტივალი“ და დიდი მონაწილეობა დაიმსახურეს; ასეთივე ნარმატიული იყო კულტურის ცენტრთან არსებული სიმღერისა და ცეკვის სახალხო, დამსახურებული ანსამბლის მოცეკვავეებისა (მთავარი ქორეოგრაფი – **დ. უგრეხელიძე**, ქორეოგრაფი – **ი. კუპრევილი**) და თანამედროვე და სამეჯლისო ცეკვების ანსამბლ „ვეგას“ (ხელმძღვანელი – **ი. კვიციანი**) გამოსვლა საქართველოს შოთა რუსთაველის სახელობის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტში ჩატარებულ საერთაშორისო სტუდენტურ-ქორეოგრაფიულ ფორუმ-ფესტივალზე – „ტერფსიორუმ 2023“. ფესტივალი მიეძღვნა საქართველოს შოთა რუსთაველის სახელობის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის დაარსებიდან – 100, უნივერსიტეტში ქორეოგრაფიული მიმართულების დაარსებიდან – 30 და ფორუმ-ფესტივალის დაარსებიდან 10 წლისთავს. ფესტივალში მონაწილეობა მიიღო 20-მა ანსამბლმა საქართველოდან და უცხოეთიდან.

დაბოლოს, თსუ-ის კულტურის ცენტრთან არსებული ვოკალური ანსამბლის დიდი აღიარება: როგორც გაზეთის წინა ნომერში ანსამბლის შესახებ მომხატვრული სტატიის შექმნის მიზნით, ვოკალური ანსამბლი მაღალი დონის საგუნდო მუსიკის კონკურსისთვის ემზადებოდა. საქართველოს ბავშვთა და ახალგაზრდული საგუნდო კოლექტივების მე-7 ეროვნული კონკურსის („საგუნდო ეროვნული კონკურსი 2023“) აპრილში ჩატარდა და მასში ახალგაზრდა შემსრულებლები იღებდნენ მონაწილეობას ქვეყნის

მასშტაბით. მონაწილეებს აფასებდა ფიური უცხოელი და ქართველი პროფესიონალი მუსიკოსების შემადგენლობით. ვოკალურმა ანსამბლმა (ხელმძღვანელი – მარიამ არველიძე) ფინალურ ტურში წარმატებით გადაინაცვლა და, კომპეტენტური ფიურის გადაწყვეტილებით, საპატიო ოქროს მედალიც

დაიმსახურა. ასეთ მნიშვნელოვან კონკურსში მიღებული ასეთი შედეგი დიდი აღიარებაა ნებისმიერი ანსამბლისთვის. კმაყოფილია ანსამბლის ხელმძღვანელი, მარიამ არველიძე: „მადლობელი და დედებითი ემოციებით სავსე ვარ. პირადად, როგორც ხელმძღვანელი, ნამდვილად ველოდი კარგ შედეგს და ჩემი ერთობლივი შრომის დაფასებას. ეს არის დიდი აღიარება, რაც, ვფიქრობ, ღირსეულად დავიმსახურეთ.“

გულწრფელად ვულოცავთ ანსამბლს ამ დიდ ნარმატიულ და, გვჯერა, მომავალშიც არაერთხელ გახარებენ გულშემატკივარს და გააგრძელებენ მრავალფეროვანი კულტურული ცხოვრებით და მიღწევებით გამორჩეული თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ტრადიციებს.

ნატო ბოლქვაძე

ინტელექტუალური თამაშები

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტური თვითმმართველობის განათლების დეპარტამენტი ახალგაზრდებს ინტელექტუალური თამაშებით ახალისებს.

საინტერესოა აღინიშნოს, რომ ყოველ სემესტრში ტარდება ვიქტორინა – „რა, სად, როდის“. გამონაკლისი არც ეს სემესტრი იყო. ხალისიან, გადამწყვეტ, დაძაბულ პაექრობაში მონაწილეობა მიიღო თსუ-ის სხვადასხვა ფაკულტეტის სტუდენტებისგან შემდგარმა ოცდათორმეტი გუნდმა. საუკე-

თესო შედეგები აჩვენეს გუნდებმა: „აგენტი - 017“, „მშობელთა კრება“, „ჩედარი“, „304 - 304“, „ანიმე აქსესუარები“, „ვილიზის წრე“, „რატომ ბრაზობ, სოსო“, „იუგულის კაცები“, „ბომბასტიკ საიდ აი“.

18 აპრილს გაიმართა ინტელექტუალური თამაში – „ჯეპარდი“. თამაშმა დიდი გამოხმაურება და ინტერესი გამოიწვია; დაძაბულმა და საინტერესოდ წარმართულმა პაექრობამ გამარჯვებული გუნდები გამოავლინა: „ეპილატია და სტი-პენდია - 2“ (ხეივან გვარამია და საბა გურგენიძე); „ლიბანი ბიჭები“ (ოთარ გიგოლაშვილი და დიმიტრი დგუბაძე); „მორკინალი“ (მარიამ ნიკლაური და სანდრო ჯღამაძე).

ბანიანი-2023

თსუ-ის სტუდენტები ყოველთვის გამოირჩეოდნენ ინტერესთა მრავალფეროვნებით. სამედიცინო უნივერსიტეტი ის ადგილია, სადაც თავს იყრიან სპორტის, ხელოვნების, ინტელექტუალური თამაშების და ა.შ. მოყვარული ახალგაზრდები; თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობა კი მასში მალურად ცდილობს ყველას ინტერესი გაითვალისწინოს.

23 აპრილს თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობისა და Trailab-ის პარტნიორობის ფარგლებში, სტუდენტებმა მიიღეს მონაწილეობა TBILISI Adventure/Run -თბილისის სათავგადასავლო გარბენი-2023-ში.

მართაობში გუნდური პირველი ადგილი სწორედ თსუ-ის სტუდენტებმა დაიკავეს. რაც

შეხება ინდივიდუალურ შედეგებს, თსუ-ის სტუდენტებს შორის საუკეთესო იყვნენ: ალანოვ საიფი, აკმაი კუმარი, დერიკ სალდანი, ბექა კობალეიშვილი.

პაპატიანი შუბითიკა გედიციის ფაკულტეტის VIII სემესტრის სტუდენტი, სტუდენტური თვითმმართველობის ხელმძღვანელი, EMSA-თბილისის პრეზიდენტი